Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

115

49

JOI, 4 DECEMBRIE 1969, ANUL III.

ca mun'ci
-Mureș

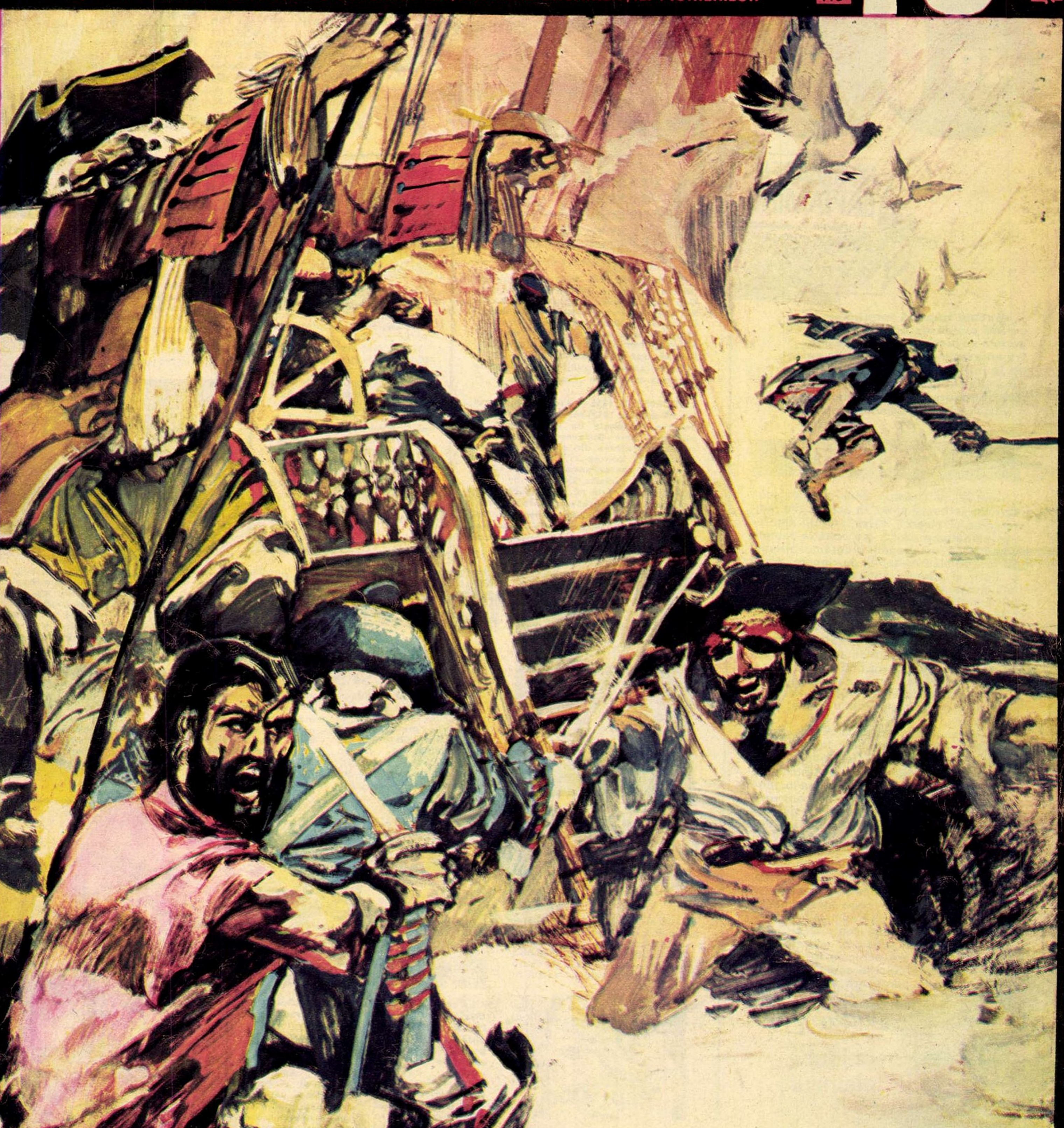

Desene: POMPILIU DUMITRESCU

Citiți în acest număr: **COMOARA PIRATULUI** pag. 10-11, **ATELIER LITERAR** pag. 6-7, **EXCURSIE PE GLOB** pag. 8-9, **DRUMUL** pag. 6.

a

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

49

◀ RECENT S-A TERMINAT CONSTRUCȚIA PRIMELOR CINCI DANE (LOC DE ACOSTARE A VASELOR) ALE NOULUI PORT CONSTANȚA — DE UNDE VOR PORNI ÎN LARG DE TREI-PATRU ORI MAI MULTE NAVE DECÎT PÎNĂ ÎN PREZENT.

FOTOGRAFIA NE ÎNFĂȚIȘEAZĂ MACARAUA PLUTITOARE «HERCULES» — ÎN PLINĂ ACTIVITATE.

ZILELE TRECUTE, BIBLIOTECA MUNICIPALĂ DIN BUCUREȘTI A CUNOSCUT UN EVENIMENT DEOSEBIT. PE FIȘELE EI A FOST NOTAT CEL DE-AL 1 000-lea CITITOR, CARE ESTE DE FAPT O CITITOARE. UN AMĂNUNT: BIBLIOTECA FIINȚEAZĂ DOAR DE CÎTEVA LUNI. ▶

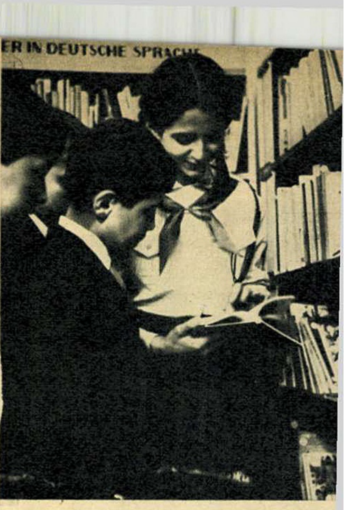

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«Școala noastră împlinește în curînd o sută de ani». «La noi în școală au început pregătirile pentru aniversarea a cincizeci de ani de la înființare». «Cu prilejul împlinirii a șaptezeci și cinci de ani de la inaugurarea școlii noastre»...

(Fragmente din scrisori primite la redacție)

LICEUL 32

Deunăzi, am răsfoit anuarul unei școli care își serbează și ea, în aceste zile, aniversarea. Profesorii, elevii, părinții sînt într-o sărbătoare alertă: s-a editat o lucrare omagială, a fost pregătit programul artistic, au fost trimise invitațiile de rigoare, vor fi și flori, și aduceri aminte... Dar cîți ani împlinește această școală? Numai zece ani! E vorba despre Liceul nr. 32 de pe Bd. 1 Mai din București. La timpul cuvenit, am scris — și vom scrie întotdeauna cu adînc respect — despre școlile care împlinesc cincizeci de ani, o sută de ani... Oare zece ani nu este o vîrstă prea tînără pentru omagiere? Nu. Vîrsta unei școli nu poate fi măsurată doar calendaristic. Vîrsta unei școli este vîrsta înțelepciunii umane, vîrsta civilizației.

De aceea, indiferent de vechimea zidurilor și de numărul promoțiilor de absolvenți, toate școlile sînt venerabile. Cunosc destul de bine locurile. Nici cei mai vîrstnici locuitori din preajmă nu și-ar mai putea închipui această parte a orașului fără liceul unde învață nepoții lor. Cîndva, aici era o periferie plină de necazuri. Liceul 32 a apărut o dată cu uriașa escadră de blocuri ale Căii Griviței și ale bulevardului 1 Mai. Aici vin în fiecare an, timizi și emoționați, noii înscriși în clasa întîi și, tot de aici, pornesc, cu semnele bărbăției înțelepte pe chip, bacalaureații. Inițiativele de acum cîțiva ani ale inimoșilor profesori au devenit tradiții la fel de solide ca ale liceelor «din centru»: se învață aici o matematică strașnică, apare o excelentă revistă literară, echipele sportive apără cu tenacitate culorile școlii.

«Cutezătorii» adresează felicitări cititorilor mari și mici de la Liceul 32.

Ovidiu Zotta

ghidul elevului
*
1969/1970

◀ *Un calendar pe 2 000 de ani, dar și un calendar pe anul școlar 1969—1970, maxime celebre ale unor oameni celebri, probleme care vă pun istețimea la încercare, «moda» la carnaval, numeroase jocuri pentru vacanța care se apropie și încă multe alte surprize frumoase, iată ce puteți găsi în acest ghid pe care îl puteți procura de la toate librăriile din țară.*

CALENDAR

1969 DECEMBRIE

L	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
M	3	10	17	24	31
J	4	11	18	25	
V	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
D	7	14	21	28	

2 DECEMBRIE 1935 — s-a născut poetul Nicolae Labiș (m. 1956) cel despre care Geo Bogza spunea că «putea fi un luceafăr al poeziei românești». Avea numai 15 ani cînd a debutat la «Iașul Literar». Mihail Sadoveanu a sprijinit acest început, sesizînd în el un viitor mare poet. Prieten bun al revistelor pentru copii, Nicolae Labiș a publicat în paginile acestora multe din creațiile sale.

5 DECEMBRIE 1912 — a murit arhitectul Ion Mincu, (n. 1852) întemeietorul școlii noastre naționale de arhitectură. O plimbare prin București ne ajută să cunoaștem cîteva din clădirile pe care Mincu le-a conceput: «Bufetul de la șosea» (azi restaurantul «Doina») «Casa Lahovary», «Școala Centrală de fete» (azi Liceul de fete nr. 10). Ion Mincu a preluat și interpretat elemente din arhitectura veche românească: foișoare, stîlpi de lemn, streașini late, folosind materiale de construcție tradiționale: ceramică smălțuită, lemn, piatră.

VEȘTI DE LA „CLUBUL ISTEȚILOR"

De curînd, membrii «Clubului isteților» din sectorul nr. 5 al municipiului București, cu sediul la Școala generală nr. 188, au avut bucuria să se întîlnească, în cadrul unei seri de «întrebări și răspunsuri» cu scriitorul Alecu Popovici și artistul Constantin Drăghici. Tema întrebărilor: Ce este talentul? Care sînt mijloacele de perfecționare a talentului? Au răspuns oaspeții, dar au răspuns și gazdele printr-un interesant program artistic prezentat în cadrul serii respective. O asemenea seară se pare că nu se uită ușor din moment ce «isteții» și-au propus s-o repete și cu altă ocazie.

EXISTĂ ARBORI CARE CÎNTĂ ?

DA! SPUN Cutezătorii

Fără îndoială că există arbori care... cîntă. Este vorba de așa-numitul lemn de rezonanță, pe care îl foloseau și vechii lutieri. Îl găsim în siluetele elegante ale viorilor sau chitarelor, și chiar în construcția pianelor.

Dar pînă aici?... Iată-l, copac în pădure (Coșna-Vatra-Dornei): molid drept ca lumînarea, pe care oamenii de specialitate îl descoperă prin lovituri cu muchiea toporului, după sunet. De fapt, este primul sunet smuls viitorului instrument...

MICRO INTERVIUL NOSTRU

BARONUL MÜNCHHAUSEN

În repetate rînduri, numeroși copii ne-au scris sau ne-au vizitat la redacție, rugîndu-ne să-i punem din nou în legătură cu iubitul lor Baron Münchhausen. Ne-am hotărît deci să-i luăm acest micro-interviu și ne-am prezentat la micro-castelul său din strada Nuferilor 48.

— **Dragă Baroane, unde ai dispărut?**

— *Am fost la vînătoare de dinozauri.*

— **Ce tot spui, Baroane, dinozauri nu mai există!**

— *Cred și eu, dacă i-am împușcat pe toți.*

— **Copiilor le e dor de dumneavoastră.**

— *Și mie mi-e dor de ei*

— **În ultima vreme n-ați mai apărut pe micul ecran, nici în «Aventurile echipajului Val-Vîrtej», nici în, atît de amuzantele «Povestiri ale Baronului Münchhausen».**

— *Probabil că «micul ecran» e prea mic ca să mai încap și eu.*

— **Dar în paginile revistei «Cutezătorii», ce credeți, n-ați putea încăpea?**

— *O să mă condensez.*

— **Deci putem conta că veți relua «Poșta veselă a redacției» pe care ați inaugurat-o la apariția revistei?**

Ca răspuns, Baronul, își scoase mănușa și bătu palma cu mine,

N.R. Prima poștă semnată de Baronul Münchhausen va apare în luna decembrie a.c.; iar celelalte răspunsuri în prima joi a fiecărei luni.

Așteptăm scrisorile voastre.

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

1. E sigur că acești doi copii (din R.F. a Germaniei) știu că «astronautica» e o «profesie» care aparține viitorului. Cu alte cuvinte — lor. Așa că, de ce nu s-ar iniția încă de pe acum în tainele ei?

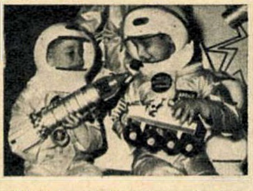

2. La cei 6 ani ai săi, Marianita Salgado (Spania) e o cunoscută și apreciată poetă. Talentul ei excepțional fiind unanim recunoscut, Marianiței i-a fost oferită o bursă pentru a studia literatura pentru copii în S.U.A., U.R.S.S. sau Spania. Dorind să cunoască viața copiilor din țara sa și să scrie în primul rînd pentru ei, ea și-a ales Spania. Iat-o în fotografie în postura de... studentă.

3. În Elveția, iarna a intrat în drepturile ei. Iar copiii, ce să mai spunem, vedeți și singuri: cu patine, săniuțe și crose pot petrece cîteva ore minunate pe gheața lacului Constanța.

❋

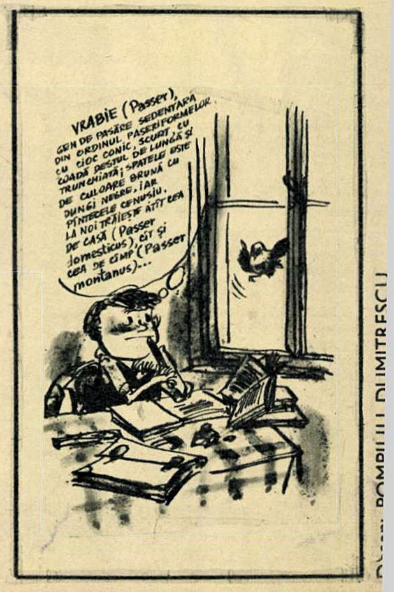

POMPILIU DUMITRESCU

JURNALUL OLGUȚEI

CINE-I MAI TARE ?

Am intrat în curtea largă a școlii, așezată între munți. Copiii erau în recreație. Știam, din experiența de pînă acum, că apariția mea (înarmată cu aparatul de fotografiat și carnețelul de însemnări) va stîrni zarvă, discuții, întrebări. Dar cît de mult mă înșelam, de această dată!...

— Nu te supăra, m-am adresat unui băiat, unde este...

Era inutil să continui. Băiatul se depărtase grăbit într-o direcție necunoscută.

— Vrei să stai puțin, aș vrea să...

Nici de data aceasta n-am avut motive să termin fraza. Băiatul căruia m-am adresat a doua oară, dispăruse.

M-am luat după ei. Am ajuns într-un colț al curții, unde i-am văzut adunați pe băieții dintr-a șasea și a șaptea. Păreau furioși, nu-mi închipuiam de ce. Așezați unii în fața celorlalți, se priveau îndîrjiți. Apoi, nici una, nici două și-au dat cîte un pumn în umăr. Unii se clătinară. Și, ca și cum aceasta ar fi fost picătura care să umple paharul, au început, fără doar și poate, o bătaie.

— Ce se întîmplă aici? am întrebat.

— Nu te speria, așa fac ei în fiecare recreație. Vor să stabilească cine-i mai tare, m-a lămurit cu calm un băiat cu freză foarte meticulos aranjată. Uită-te, pe Gheorghe Rugină l-au dat gata!

Nu știu dacă-l dăduseră gata, dar îi vedeam fața roșie, plină de zgîrieturi, ochii plini de lacrimi. Ceva mai încolo, pe niște lemne, altul se văita de spate. Clopoțelul făcu însă să rămînă situația neîncheiată, neclarificată: «Cine-i mai tare?». Odată și odată, trebuie să se stabilească și lucrul acesta. Este absolut necesar! I-am aprobat și eu. Cu o mică, foarte mică adăugire: cine-i mai tare la... matematică? Sau la fizică, sau la chimie?...

Ei, dar iată că era să închei, fără să amintesc unde am văzut cele relatate. Notați: Școala generală din Corbu-Harghita.

Olguța

LONDRA

REPORTAJ DE NICOLAE MINEI

FASCINAȚIA DIMINEȚILOR FĂRĂ CEAȚĂ

Pentru fiecare dintre noi — și mai ales pentru cei care nu o cunosc personal — Londra are un anume chip. Este destul să rostești numele capitalei britanice, pentru ca în minte să ți se ivească imaginea unui oraș înecat în ceață. Închizi ochii și vezi o pîclă albicioasă învăluind clădiri de culoare cenușie, prin dreptul cărora se furișează trecătorii, ca niște stafii înveștmîntate în mantii de negură. Dacă strîngi pleoapele mai tare, deslușești și umbrele întunecate ale răufăcătorilor pe care-i urmărește, cu neînfricată stăruință, cel mai vestit detectiv al tuturor timpurilor, Sherlock Holmes; mai-mai că miroși și parfumul pipei lui, veșnic aprinsă, a cărei șuviță de fum se topește în ceață, făcînd-o parcă și mai deasă.

Cam așa arată Londra pentru cei care o știu din citite, sau din auzite. Cam așa a arătat Londra și pentru cel care semnează aceste

(Continuare în pag 8-9)

UNUL DINTRE CELE MAI CUNOSCUTE PODURI ALE LONDREI, TOWER BRIDGE, TERMINAT ÎN 1894,

Un «trio» cimentat de pasiunea pentru științele naturii.

BRĂȚARA DE AUR

CULORILE CURCUBEULUI... NU-S ȘAPTE !

Cristea Didicescu și-a mai aruncat o dată privirea asupra «peniței» modernului aparat numit Plastograf, ce înregistra cu exactitate datele, aceleași de fapt, prevăzute de el mai înainte prin calcul, pe hîrtie. Se întoarce și zice:

— Acum, nu mai avem de-aface cu o chimie a borcanelor: pui diverse substanțe și apoi vezi ce se întîmplă. Chimistul trebuie să fie în primul rînd matematician. E prima condiție.

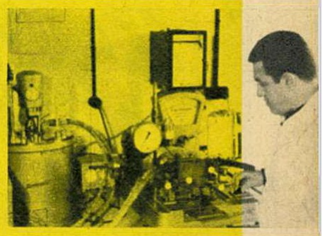

— Și a doua?

— Să cunoască măcar două-trei limbi străine.

— Dumneavoastră...? — am întrebat.

— Franceza, rusa, germana și engleza.

Amintindu-și apoi de ceva, a zîmbit.

— De fapt, cu borcanele am început și eu. Ca elev, cu douăzeci și ceva de ani în urmă. Acestea erau condițiile. Am improvizat într-un garaj, la un vecin, un mic laborator. Pasiunea mea erau focurile bengale. Mă fascinau culorile. O dată, am pus niște substanțe cumpărate ad-hoc de la drogherie, le-am amestecat și... am aprins chibritul. Explozia a fost atît de puternică, încît s-au spart geamurile. De atunci, n-am mai avut acces în garajul-laborator. Vecinul s-a supărat foc. M-am supărat și eu, însă n-am renunțat. M-am aplecat cu mai multă dăruire asupra cărților, dornic să cunosc, să cercetez.

— Acum, ceva în legătură cu activitatea de cercetare de aici, din laboratorul binecunoscutei uzine bucurestene de mase plastice.

— Nu are poate nimic spectaculos, e o muncă, dacă se poate spune așa, de furnică. Rezultatele sînt însă fructuoase. Tocmai de aceea arătam că un chimist, un cercetător, trebuie să cunoască cîteva limbi — să știe în orice moment ce se întîmplă nou în lume, în ramura sa, să-și aducă o contribuție personală. E destul un exemplu: în domeniul maselor plastice, datorită chimiei, cele șapte culori ale curcubeului au fost multiplicate în nu mai puțin de 3 000 de nuanțe. Aceasta, ca să nu mai vorbesc de faptul că noi facem în uzină țevi sau roți dințate, cărora le conferim tăria celui mai durabil oțel, capabile să angreneze mașini dintre cele mai puternice.

Nu putem încheia, fără să mai amintim un lucru: aceeași muncă de furnică, de cercetare asiduă, dusă cu răbdare ani în șir, s-a concretizat și în paginile unei cărți valoroase (autor: Cristea Didicescu) consacrată maselor plastice — prima la noi în țară de acest fel.

AL. DINU IFRIM

CUVINTE MAGICE

600 DE PIONIERI ÎNTR-UN DIALOG CU ARTISTUL EMERIT ION LUCIAN

de B. CARAGIALE
Foto: GR. PREPELIȚĂ

Locul desfășurării: scena Clubului pentru elevi — București (str. Turturele).

Decorul: o masă, scaune, o tablă cu multe crete colorate.

În ziua aceea, rolul actorului Ion Lucian n-a fost unul din cele obișnuite. Aflat în fața a 600 de purtători ai cravatei roșii, el n-avea să interpreteze, de data aceasta, personajul vreunei piese, ci avea să răspundă la întrebarea: Cum să ne purtăm?

Primul său răspuns a fost... tot o întrebare.

— Oare, un tabel cu reguli de purtare, pe care să-l înveți pe dinafară, v-ar folosi?

— Dar acest tabel ar putea cuprinde tot?!

— Nu, evident nu. De aceea, vă propun să ne alegem un personaj, pe care să-l numim X, și pe care să-l urmărim în cîteva secvențe... Iată-l, dă buzna. În goană, izbește o bătrînă și e gata s-o doboare. În tot cazul, a izbutit performanța să-i rostogolească sacoșa. „Bolidul" nu are însă timp nici să se uite înapoi și nici să-i ceară scuze. În schimb, ceva mai încolo, în curtea școlii, X găsește vreme să-l lovească pe unul mai mic decît el. «Piei din fața, că te înghit» sînt vorbele cu care îl face pe puști să dispară. Viteazul ăsta nu spune «bună ziua», dar știe să-ți rănească urechile cu vorbele: «bă, ia dă-te la o parte!» De altfel, e specialist în stîlcirea limbii.

Chiar în momentul ăsta, X și-a uitat vîrsta (are 13 ani) și trage dintr-o țigară. Fumul îl îneacă, tușește, îi dau lacrimile, îi vine rău, dar el continuă să se grozăvească. Așa e el. Cu puțin înainte, la ora de geografie, a găsit de cuviință să se grozăvească făcînd pe clovnul și i-a dat drumul: mai întîi ca un cîine, apoi ca o pisică, și la urmă ca un leu. Colegii îl cunosc și nu-l iau în seamă, își văd de lecțiile lor.

Fără îndoială că X descinde din galeria personajelor lui Caragiale. Dacă ai să-l cercetezi mai îndeaproape, ai să descoperi că de mic a fost un Domn Goe. Sau poate un frate bun cu bătăiosul «maior», meșter la turnarea dulceții în galoși. Aș putea continua secvențele, dar mă opresc.

— Am înțeles. Lui X îi opunem cu toții un vetto. Dar mai avem încă multe întrebări despre... cum să ne purtăm?

— Evident. Dar, de la început, am stabilit că nu dăm un tabel de reguli. Esențial este să înveți să reflectezi asupra propriilor tale purtări și să fii tu insuți capabil să te oprești, cînd ești pe cale să te comporți necuviincios. Asta s-ar chema să înveți din copilărie omenia.

*

Am urmărit dialogul lui *Ion Lucian cu cei 600 de pionieri* și mi-am adus aminte de o poveste din copilărie.

Este vorba despre un băiat care nu era de loc plăcut celor din jur. Mama, bunica, sora, vecinii, nu-l priveau cu ochi buni. Într-o zi, pe cînd stătea singur și abătut pe o bancă, s-a apropiat de el o bătrînă împovărată de ani. Aflînd despre supărarea băiatului, i-a șoptit ceva la ureche și a dispărut. Băiatul a luat-o la fugă și, ajungînd acasă, a folosit cuvintele pe care i le șoptise bătrîna. Spre surpriza lui, a observat că mama, bunica, sora, vecinii, au început să se uite la el cu alți ochi. Băiatul folosise cîteva cuvinte magice: «mulțumesc», «poftim», «bună ziua»...

Ce bine ar fi să știm în împrejurările cuvenite să folosim aceste simple cuvinte magice!

*

Cînd actorul Ion Lucian a coborît de pe scenă, locul i-a fost luat de pionieri. De data aceasta, în calitate de interpreți. Iată-i: domnul Goe, tanti Mița, mam'mare și mamițica. Pe scenă se desfășoară cunoscutele întîmplări din schița lui I.L. Caragiale.

Cele două colege sînt: Mihaela An-

dreescu și Gabriela Lupaș de la Școala generală nr. 79. Ele interpretează cu mult aplomb două așa-zise prietene dintr-o scenetă plină de haz.

În tot acest timp, pe tabla special adusă în fața publicului, a desenat graficianul revistei «Cutezătorii», Pompiliu Dumitrescu (autorul desenelor din povestirile: «Șoimii Carpaților», «Amfora Sabină» ș.a.) Astfel au prins viață cele mai neașteptate personaje. Priviți-le. Cine sînt? Ați ghicit?

Concursul «Cine știe cîștigă», condus de profesorul Nicolae Saftu, cu tema din opera lui I.L. Caragiale a adus, de asemenea, o notă de veselie acestei întîlniri.

Iar în încheiere, un autograf al artistului emerit Ion Lucian.

Cutezanță spre ideal!
Elan spre desăvîrșire!
Iar... și atitudine
critică față de
„eroul" Goe!

Ion Lucian

UN PRIETEN DIN FRANȚA

ABIA S-A ANUNȚAT REÎNCEPEREA CONCURSULUI «ROZETELE CUTEZĂTORII» ȘI ZECI DE CORESPONDENȚI AU TRIMIS PRIMELE LUCRĂRI. DINTRE ACESTEA, AM ALES O CORESPONDENȚĂ SOSITĂ DIN BOTOȘANI.

ROZETA SĂPTĂMÎNII

Un eveniment de seamă petrecut în luna octombrie, în orașul nostru, a fost deschiderea expoziției de desene a lui Pascal Bilbille *din Franța. Are o vîrstă apropiată de a noastră, 12 ani. Cele 65 de desene în tuș și creioane colorate, expuse în holul Liceului de muzică și arte plastice, izbutesc să ne redea o imagine despre talentul său. Limbajul folosit este emoționant, tematica pe care și-o alege este legată de viața intimă, cu interioare, apoi peisaje, mașini văzute sau inventate de propria imaginație, pisici și cîini care degajă umor și bună dispoziție.*

Printre lucrările prezentate, un loc important îl ocupă cele desenate cu ocazia vacanței petrecute în România: «Dealurile Moldovei», «Stația Pecco», «Mustărie» și altele.

Desenele lui Bilbille au o linie continuă, sînt spontane și trădează multă degajare și inventivitate în execuție. Numărul mare al lucrărilor expuse pun pregnant în evidență un mare și precoce talent. Cu ajutorul lor luăm cunoștință despre preocupările și personalitatea acestui copil al Franței. Ele ne-au dat marea satisfacție că l-am înțeles și că există o asemănare între lucrările noastre și ale lui.

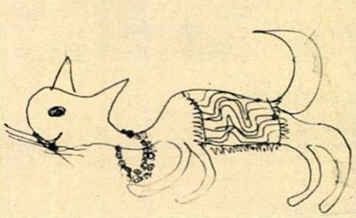

WANDA VIVIANA CHIȘCAN
cl. a VIII-a,
Liceul de Muzică și Arte Plastice,
Botoșani

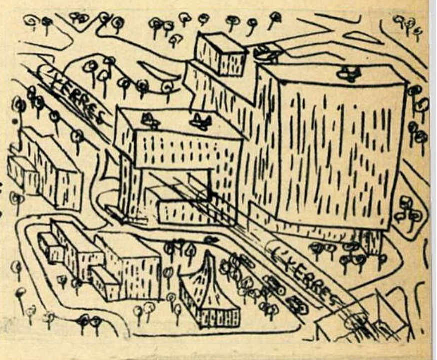

TEMERARII
CĂLĂREȚI

De curînd, la Bîrsănești a avut loc o mare sărbătoare. Școala și-a aniversat centenarul. Evenimentul s-a desfășurat într-un chip original. Pionierii au organizat un concurs de călărie la care au participat și elevi din satele vecine: Brătești, Albele, Ceraclău.

Pe cai semeți, împodobiți cu panglici și zurgălăi, s-au prezentat la start zece pionieri îmbrăcați în costume naționale, amintind tradițiile acestor locuri.

Concursul s-a desfășurat în trei manșe: probă de îndemînare cu trecere printre porți contra cronometru, ștafeta pe echipe și proba de viteză.

Peste 900 de pionieri din comună și din satele învecinate, prezenți la acest concurs, i-au susținut tot timpul cu îndemnuri și aplauze. Finalul concursului a adus victoria echipei noastre: cupa și cucerirea locului I.

DOMNICA APOSTU
Școala generală nr. 1, Bîrsănești,
județul Bacău

REVISTA NOASTRĂ VĂ RECOMANDĂ:

Din programul emisiunilor de radio pentru copii și tineret:

DUMINICĂ
— **Teatrul radiofonic pentru copii** ora 8,15 (pr. II.)
— **Caravana fanteziei** ora 17,05 (pr. I.)
Se reia luni 10,30 (pr. II.)

LUNI
— **File de poveste** ora 14,05 (pr. I.)
— **Antena tineretului** ora 17,05 (pr. I.).

MARȚI
— **Radio-școală.** Ciclul «Limba și literatura română pentru clasa a VIII-a «ora 10,30 (pr. I.)
Se reia miercuri 15,00 (pr. I.)
— Antena tineretului: Radio-enciclopedie ora 17,05 (pr. I.)

MIERCURI
— **Vreau să știu** (emisiune de știință și tehnică) ora 10,30 (pr. I.)
— **Antena tineretului** ora 17,05 (pr. I.)

JOI
— **Antena tineretului** ora 17,05 (pr. I.)

VINERI
— **Roza vînturilor** ora 15,00 (pr. I.)
— **Pentru patrie** ora 17,05 (pr. I.)

SÎMBĂTĂ
— **Antena tineretului** «Cenaclul artelor» ora 17,05 (pr. I.)

PIONIERI ȘI ȘCOLARI

Urmăriți în fiecare zi emisiunile **«Bună dimineața, copii** 7,25 (pr. I.) și **«Tot înainte»** (pr. II.) 8,10.

Urmăriți deasemenea emisiunea **«Expediția pionierească»** de două ori pe lună joi (pr. II.) 10,30. În reluare sîmbătă (pr. I.) 15,00.

Dragi pionieri,

Săniuța Vacanței, ediția a III-a prezintă o rubrică concurs intitulată «Nemaiauzitele întîmplări... ale vacanței de iarnă».

Trăite în imaginație (sau în realitate) de copii.

Fiecare emisiune, un autor!

Prin urmare:

Fiecare copil (coechipier al echipajului Săniuța Vacanței) să povestească în scris o «nemaiauzită întîmplare». Dar și un grup de prieteni, un detașament întreg sau... chiar o unitate de pionieri ne poate trimite în scris o asemenea «nemaiauzită întîmplare».

Scrisorile se primesc pînă la 10 decembrie (data poștei) pe adresa: Radioteleviziunea Română, București, căsuța poștală nr. 111, pentru Sanda.

Cele mai «nemaiauzite dintre întîmplări» vor fi transmise în emisiunile serial «Săniuța vacanței» care se vor difuza între 22 decembrie 1969 — 11 ianuarie 1970. Juriul, alcătuit din toți ascultătorii serialului, va alege «cea mai nemaiauzită» dintre «nemaiauzitele întîmplări» transmise. Autorului ei îi vom rezerva ca premiu, o întreagă emisiune «Tot înainte».

Așteptăm deci, dragi copii, «Nemaiauzitele întîmplări ale vacanței de iarnă» trăite de voi în imaginație sau în realitate.

Atelier literar

RĂSPUNDE SCRISORILOR
VOASTRE LITERARE
POETUL

VIRGIL TEODORESCU

ARTUR HOLM — SULIȚA, JUDEȚUL BOTOSANI
Povestirea «Vreau.. luceafăr», așa cum e scrisă, pare artificială dacă o atribuim unei fetițe de cinci ani. Pentru anii ei, vocabularul e pretențios, iar construcția frazei livrescă. Nu mă deranjează, desigur, simbolul în sine, ireal, ca doi ochi pe un profil, care se potrivește închipuirii de copil. Lăsînd la o parte acest lucru, înclinarea dumitale spre scris, este evidentă. De aceea te rog să mai trimiți. Și cît de curînd.

POHRIBEANU LĂCRĂMIOARA — BUCURESTI
Miniatura dumitale intră în zona așa-zisului animism filozofic: rațiune conferită elementelor din regnul animal, mineral, vegetal, sau lucrurilor, sau norilor. Ca mic poem în proză are tot ce-i trebuie, chiar și punctul pe i din final: «Nu știu că lumea lor se termină acolo unde cad». Dar să mai așteptăm cu publicarea. Să mai citim ceva.

VINTILĂ CARMEN — SIBIU
Te înșeli dacă îți închipui că stăm gata să înțepăm. Ar fi urît din partea noastră. Și ce rost ar avea? Așadar: dimpotrivă, (mai puțin mirosul suav de trandafir). În altă ordine de idei: textul trimis e timid. Imaginația nu și-a luat încă zborul spre a descoperi fabuloasele ținuturi ale junglei. E la primele bătăi de aripă. Mai trimite.

EUGEN IACOB — BUCUREȘTI
Voi răspunde la cîteva din întrebările dumitale. Spațiul nu-mi îngăduie să răspund la toate. *Primo:* nu există niște criterii fixe pentru întocmirea unui plan de lucru, de mai mari sau mai mici proporții. Nu există o schemă valabilă, o dată pentru totdeauna. De altfel, în materie de literatură, cuvîntul «plan» se potrivește anumitor genuri. *Secundo:* subiectul e sugerat de realitate și impus de anumite condiții subiective și obiective, de o anumită concepție asupra lumii și a destinului uman. Mai departe: procedeele sînt multiple și diverse. Nici aici nu se poate vorbi de ceva fix. Mijloacele de expresie se schimbă, urmînd o curbă ascendentă. Orice scriitor adevărat e dator să afle noi și noi mijloace de expresie. Singur spui că de la 14 la 16 ani, orizontul dumitale literar a suferit modificări în urma acumulării unor noi cunoștințe. Vom mai discuta.

ȘTEFAN TIȚĂ — CÎMPULUNG MOLDOVENESC
Neconcludente, poeziile. Nu-mi spun nimic. Mai trimite

LUCIA DUMITRESCU — BUCUREȘTI
În poezia «Arheologia secolelor» mijește o rază. Să mai citim.

D.L. — TURNU SEVERIN
Discreția și sentimentul răspunderii, te onorează. Este adevărat, fiecare cuvînt pus pe hîrtie înseamnă o *faptă* de care trebuie să dai seama în fața propriei tale conștiințe și în fața lumii. Nu mă sfiesc, deci, a-ți spune că versurile trimise mi se par simple exerciții, stîngace încă. Am impresia că îți lipsește lectura. Citește poezie, poezie bună, poezie nouă, lasă un timp să treacă și mai încearcă.

ION DURĂU — CRAIOVA-DOLJ
Îmi cer scuze, dar poezia nu se poate publica. Zic «poezia» pentru că așa o numești dumneata. Căci ea nu e decît o banală înșiruire de cuvinte. Te rog la rîndul meu, să citești și să-ți dai silința să-nțelegi POEZIA.

COJOCARU MIHAELA-ELENA, DOROHOI
Da. E foarte bine «ca în poezie să dai drumul întregii imaginații pe care o ai». De altfel, imaginația nu e parcelată. Poate avea zone de umbră și de lumină, dar lucrul acesta face parte din însăși substanța ei. Imaginația practică trebuie să se bucure, așadar, de libertatea zborului plenitudinar.

Dar imaginația nu este un lucru în sine. Ea se cere a fi cultivată și hrănită. Imaginația dumitale, deși bine orientată, plutește încă aproape de pămînt. Dă-i aripi. Dar nu de șindrilă.

MIRCEA PANAITESCU — COMUNA COTMEANA — JUDEȚUL ARGEȘ
Ce înțelegi prin această «extraordinară inspirație»? Dorința nestăvilită de a scrie? O anume stare sufletească? Un impuls? Cum se manifestă la d-ta această «extraordinară inspirație»? Continuă să scrii, desigur. Dar te sfătuiesc să nu dai drumul la tot ce-ți pică sub condei. «Inspirația», oricum s-ar manifesta ea, trebuie supravegheată.

CHIRILĂ DANIELA — ALBA IULIA
Dintre cele sase poezii se remarcă «De ce?». Aștept un nou plic, în care voi găsi, sînt sigur, o poezie și mai izbutită, demnă de a vedea lumina tiparului.

DRUMUL

POVESTIRE DE VASILE BĂRAN

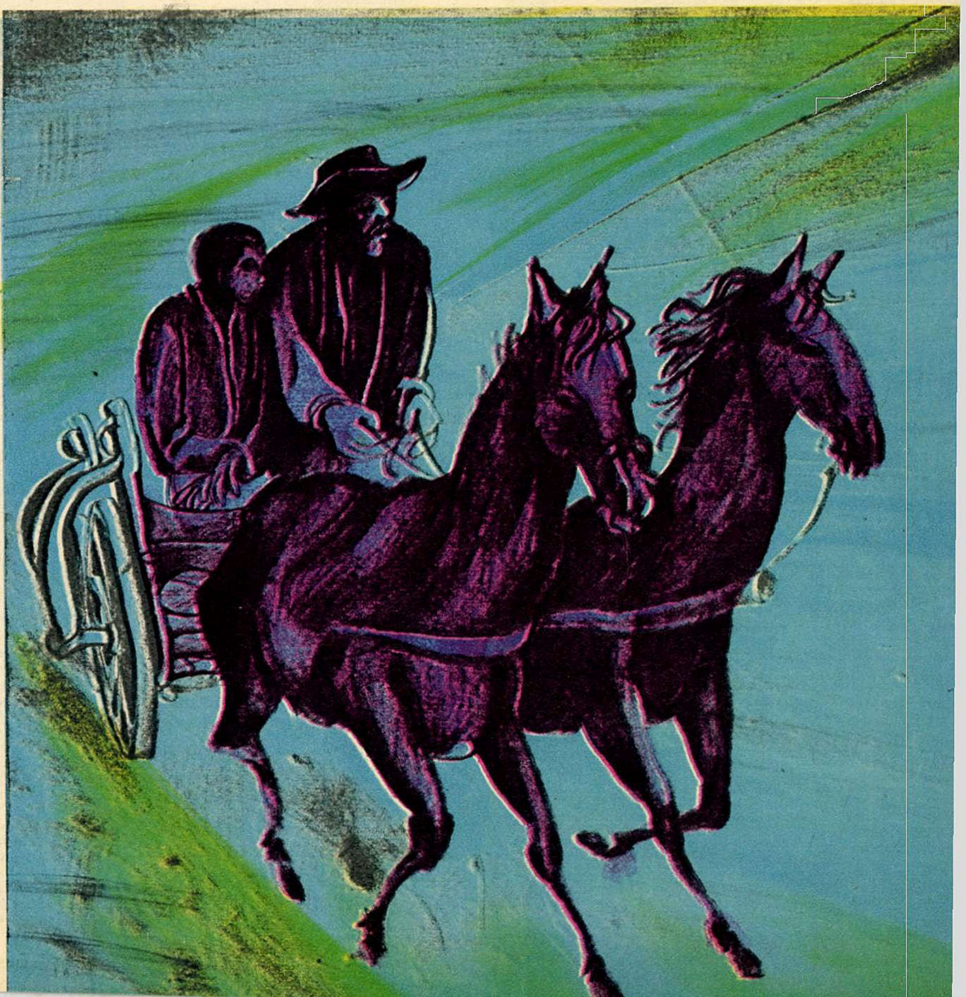

I

Pe atunci — povesti băiatul — pe pămînt era numai satul cu rîul alături și pe maluri plopii și soarele deasupra și norii-n depărtare.

Drumul acela nu era. El exista înainte de a mă fi născut, dar pentru mine încă nu era.

Cum nu erau nici palmierii, ci numai salcîmii; nici meduzele, ci numai nisiparițele de pe rîu; nici casele de fier ale orașului și nici chiar munții de dincolo de el, satul nostru fiind în plină cîmpie.

Drumul acela avea să treacă prin văi, să urce dealuri, s-alerge pe platouri și să-și lase iarăși botul prin viroage întocmai ca un cal cu coama încărcată de arbori și de gîrle.

Aveam să-l călăresc peste trei zile.

II

Peste trei zile plecam la tîrg cu tata să vindem lemne și, de nerăbdare, chemam într-una nopțile să vină și să fugă. Fiindcă nu o noapte trebuia să treacă, ci două la rînd și foarte lungi.

În ce-a de-a treia, tata a înhămat calul, iar mie mi-a spus să aprind felinarul. Și nu sticla ardea, ci fruntea mea: în sfîrșit, plecam!

Încă de dimineață trecuseră căruțe lăsînd în urmă un zgomot continuu de piatră și mie mi se părea că mergeam mai mult pe cer, iar caii erau un fel de nori ce-și schimbau mereu forma în goana lor spre tîrgul pe care nu-l văzusem niciodată și pe care aș fi putut să mi-l închipui oricum aș fi voit; locul în care se-ntîlneau căruțele lumii; o umbrelă sub care se învîrteau tot felul de lucruri; sau numai un om din plumb cu o vioară.

Adică păpușa mea de-acasă.

III

M-am urcat pe fînul pus de tata în căruță peste lemne.

— Dii, haide! spuse tata dînd marele semnal.

Călătoria începuse și ochii mei aveau două cozi, ba patru, una spre stînga, alta spre dreapta, una spre cer, alta spre mine.

THEODOREANU — BUCUREȘTI
Umorul dumitale sarcastic (și cam sumbru) este de bună calitate. Mînuiești cu destulă dezinvoltură versul alb, atît de pretențios, ceea ce mă face să cred că ai exerciții multe în urmă. Aș vrea înainte de a preda tiparului una din poeziile dumitale, să mai citesc cîteva. Nu pentru a mă convinge, ci pentru a alege.

GHEORGHIU VASILE — VLAD ȚEPEȘ, JUDEȚUL IALOMIȚA
Poezie discursivă. Imagini uzate. Aș vrea să vezi cu ochii dumitale realitatea înconjurătoare. Încearcă să te concentrezi și mai trimite.

PILOȚ GEORGICĂ–SATUL BUSUIOCENI, — BOTOȘANI
Dragă Georgică, mai citește, zău, și altceva decît «Balade și idile».
Și nu mai număra cîte poezii ai scris. Scrie altele.

FLORICA NICULINA CONSTANTIN—PRAVIȚA DE JOS, CÎMPINA, JUDEȚUL PRAHOVA
Am ales, spre publicare, poezia «Numai aici». Scrie-mi ce citești.

GABRIELA KELEMEN — DEVA
Am ales, spre publicare, poezia «Cubul». Urmează scrisoare. Peste vreo trei săptămîni. Sau poate mai repede.

M.C. — BUCUREȘTI
Dumneata îți închipui că noi facem glume proaste? Puteai să-ți scrii numele întreg fără grijă. Pe baza materialului trimis nu putem încropi o discuție. Aștept să citesc și altceva.

BĂLUȚĂ IONEL — BRĂILA
Lungești poeziile inutil. Am remarcat, dintre toate «Liniște». Sînt promisiuni. Mai trimite.

Numai aici

Numai aici mai coboară
Cîntul păsării de aur,
Fug zîne
Prin roua despletită de zorile zilei...
Numai aici măsori distanța
Începutului de zi, cu umbre de pomi,
Adorm culorile toamnei
În peisajul naturii,
Aici mai dansează păduri
În ochii copiilor...
Și numai aici
La umbra nașterii mele,
Mai pot atinge ploapele ochilor
Una de alta
Ca să adorm.

FLORICA N. CONSTANTIN
cl. a V-a
com. Pravița de Jos, Prahova

Cubul

Are șase fețe
De el deci... te păzește.
Cubul are opt vîrfuri
Deci de-ascuțișuri te ferește.

Cubul e...
Nu știu ce poate fi
Înțeapa și e schimbător,
E moralist și-nșelător.

E o ciudată împletire
De firi contrarii
Critică și înșală
Oare ce poate fi?

GABI KELEMEN
cl. a IX-a E,
Liceul „Decebal", Deva

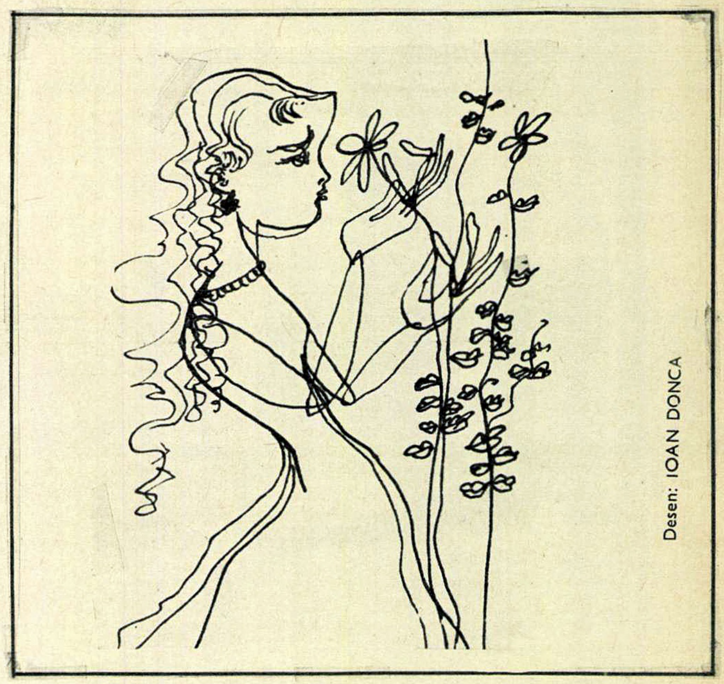
Desen: IOAN DONCA

Desen: MIRCEA DUMITRESCU

În stînga treceau, înapoi, dudul de la poartă plin de găini încă adormite, și biserica și cimitirul viu, și cei doi stejari noduroși pe care, dacă i-ai fi tăiat, s-ar fi putut răsuci pe trunchiul lor căruța și calul.

În sus, treceau stelele, și norii fără somn, și luceafărul ce încă n-apăruse.

În jos, căruța care mă purta,
și eu,
copilul fără vîrstă,
culcat pe dunga zării răcoroase și torturat de liniștea din lună.

IV

Se năpustiră dintr-o parte și din alta umbre cenușii jucînd și arătîndu-se în fel și chip.

De pildă, lîngă mine, ieșind aproape de sub roate, un bucătar cu mustăți scotea cu o lingură dintr-un cazan ciuperci fierte.

Mai încolo, la lumina lunii fugeau trăsuri de ape negre și, sub ele, poduri și oi înecate și tauri furioși cu coroane de trandafiri în coarnele rupte.

Apoi zarea se deschide încremenind, și o vreme drumul înaintă tăcut. Urcînd platoul trecurăm pe lîngă un car cu boi lăsîndu-l în urmă și un cuvînt îi spuse tatii «noapte bună». Îl întrebă, apoi, ce are în căruță.

— «Lemnele sînt de folos, se auzi cuvîntul, numai de n-ar fi prea multe fiindcă au mai trecut pe-aici căruțe. Aș căuta ceva varză. De asta merg cu carul gol».

În urma noastră boii pășeau greoi, și nu se mai văzură.

În locul lor se ridicară perdele de nori tînguitoare, la sud cu-n marinar trăgînd din lulea, și-n depărtări, spărtura nopții prin care se strecurau pitici cu nasul ascuțit.

Dincolo de arc, piticii se speriară pierind în stufărișuri de teama unei păsări lungi ce tulbura cu zborul ei lumea neagră a nopții.

V

Și iarăși din urmă ne-ajunse carul acela sau poate era altul, fiindcă trăgea după el un fel de viscol, și tata bătu calul pe coamă să nu se sperie.

— Cu cît le dai?
— Ce să dau?
— Lemnele.
— A, lemnele, vorbi tata. O să văd.

Cînd aerul s-a liniștit, am văzut bine limba roșie a pădurii și stîncile pe care se cățărau urși cu ochii în labe purtîndu-i ca pe niște lanterne.

Un urs și-a făcut frînghie pînă la umerii norului alburiu înșfăcîndu-l de păr și învîrtindu-i capul pînă cînd a leșinat și a căzut la cotul apei fără să se mai scoale.

Fremătau pe șanțuri tufe de umbre late și eu priveam cu toată luarea-aminte la ce se petrecea în sus și în jos și înlături.

VI

Ce putea fi acolo?

Sub luna amețită țîșni o mînă neagră și tot în clipa aceea se deschise poarta unei mari cetăți străbătută de fiori de gheață și păzită de dinți uriași.

Pîlpîiau pe creneluri lumînări înalte și la lumina lor se ivi o fată, dîndu-le de veste celorlalte:

— «Vine!»

Mîna neagră îmi atinse umărul:

— «Privește!»

Mă uitai: în prag era prințesa și-n turnuri mii de clopote-au prins viață chemîndu-mă să intru.

O, cum dansau piticii peste creste dînd la o parte-ntunecatul val!

Și poarta se deschise și prințesa îmi făcu semn să urc scările albe într-acolo.

Căruța însă merse înainte și eu mi-am dus privirea-n altă parte, fiindcă nu voiam să aud plînsul de dincolo de zidurile brune, plîns imens de vioara.

Ce putea fi acolo?

«La întoarcere — mi-am spus — cînd va fi ziuă am să privesc mai îndelung castelul.»

Un țipăt alb aduse dimineața.

Lungi coloane de păsări veneau purtînd în ciocuri opaițe de argint lăsîndu-le amenințător să cadă peste corturile de umbre gonind în altă parte oștile înnoptate.

Curînd, sub orașul înalt și sclipitor apăru tîrgul — o mulțime de oameni — izbindu-mă din toate părțile cu strigăte:

— «Încă una, ia să mai vezi și altceva, nu pierde timpul bîlciul e mare, să vă dau oale, cine ia covorul?»

Era o forfotă continuă, fiecare cumpăra și vindea cîte ceva.

Tata a vîndut lemnele cumpărînd, în loc, o sapă și un ferăstrău.

— Ție ce vrei să-ți iau? m-a întrebat el, dar eu aproape nu l-am auzit fiindcă tîrgul spre care alergasem cu-atîta nerăbdare nu-mi mai era dorință. Mă atrăgea acum castelul rămas demult în urmă și tot ce mai văzusem în drumul de-o noapte.

VII

Tot gîndul meu era să ne întoarcem.

Voiam să înțeleg ce-a însemnat zbaterea aceea din zarea fumurie și ce fusese arcul acela aurit și scările din aer, ca niște curcubeie și-arcadele înalte și tunelul și arhipelagul mișcător și bărbosul dus în trăsură neagră și turnurile luminate de stele mici, rotunde și voalul de prințesă tremurînd în creneluri?

Dar la întoarcere, cu soarele deasupra, n-am întîlnit decît case clare din cărămidă și din lemn și-un pod de ciment și salcîmi cu flori la fel de clare, mărunte și albe, și-o linie ferată cu canton avînd acoperișul țuguiat ca de clopotniță.

Unde era castelul? Ce s-a întîmplat cu el?

«Trebuie să fie, îmi spuneam, trebuie să fie!»

M-am uitat într-o parte și-n alta, castelul însă nu s-a arătat.

Și sînt și-acum încredintat că, din tîrg spre casă, ne-am înapoiat pe alt drum.

REPORTAJ DE NICOLAE MINEI

EXCURSIE PE GLOB

LONDRA

FASCINAȚIA DIMINEȚILOR FĂRĂ CEAȚĂ

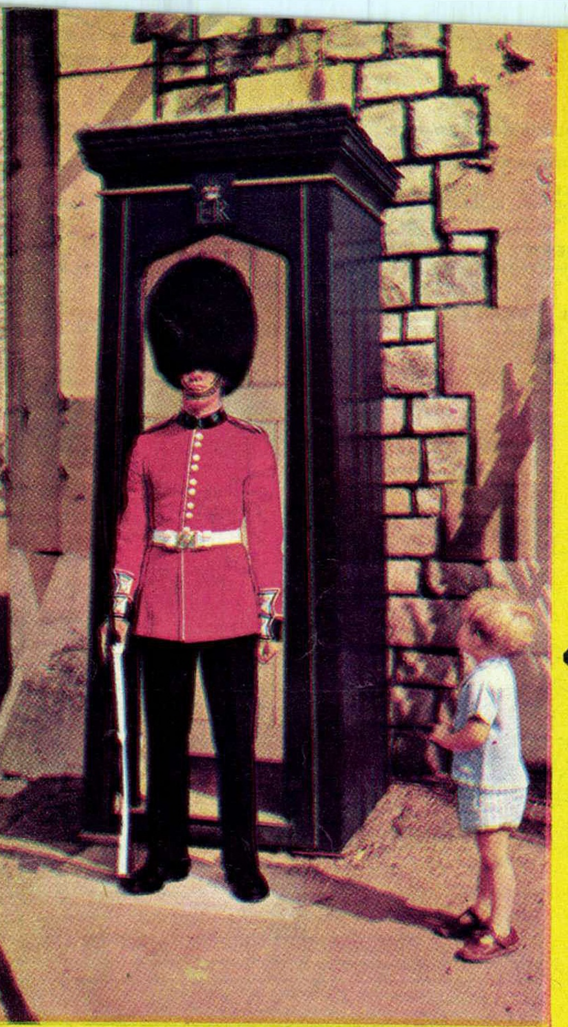

GARDĂ LA PALATUL BUCKINGHAM (LONDRA).

ÎN ANUL 1066, ANGLIA A FOST CUCERITĂ DE ARMATELE LUI WILLIAM, DUCELE NORMANZILOR. MEȘTERII TIMPULUI AU IMORTALIZAT PE ACEASTĂ TAPIȚERIE CORĂBIILE CUCERITORILOR. ▶

INSTANTANEU DIN TRAFALGAR SQUARE (LONDRA).

(Urmare din pag. 3)

rînduri, înainte să-i fi făcut prima vizită. Dar acum, după ce i-a trecut pragul de douăsprezece ori, chipul orașului de pe malul Tamisei a căpătat alte trăsături — cele adevărate.

E ceață la Londra, da. Dar numai iarna (și nu totdeauna), foarte rar primăvara. Și, în nici un caz, mai mult decît în alte porturi din vecinătatea Atlanticului, care le trimite suflarea lui aburindă de cum se răcește vremea. Este drept că, încă acum vreo zece ani, Londra suferea de pe urma unui fel cu totul deosebit de pîclă, căreia englezii îi spun *smog*. E un cuvînt format din alte două: smoke (fum) și fog (ceață). Fumul ieșit pe coșurile miilor de fabrici și uzine ale Londrei și pe hornurile locuințelor încălzite cu cărbuni se amesteca cu stropii mărunți de apă ai ceței, formînd un fel de pastă moale, aproape s-o tai cu cuțitul. Pătrunzînd pe gură și pe nări și coborînd pe gît, pînă în plămîni, smog-ul te înăbușea cu încetul, ca și cum ți s-ar fi lipit de față o mască de vată udă, îmbibată cu praf de cărbune.

Acum, însă, lucrurile nu mai stau la fel. O lege votată de Parlament în urmă cu trei ani i-a obligat pe proprietarii fabricilor și uzinelor să pună filtre speciale la capătul de sus al coșurilor, — «botnițe», cum le spun londonezii — din care fumul iese acum limpede și străveziu. De asemenea, în sobele și căminele locuințelor din centrul orașului, cărbunele nu mai are voie să ardă, fiind înlocuit cu lemne, păcură sau gaze.

Iată de ce astăzi smog-ul, chiar dacă nu a pierit cu desăvîrșire, se ivește mult mai rar și are o viață mult mai scurtă decît înainte. Pe vechile clădiri, coaja cenușiu-murdară care s-a depus de decenii a fost răzuită cu dalta și, monumente multiseculare se înfățișează acum privitorului în straiele lor curate, de piatră albă și marmură trandafirie.

Și monumente sînt multe, foarte multe la Londra. Vechea și bogata istorie a Angliei a încrustat în trupul orașului amintirea fiecărei epoci — amintiri ale bucuriilor și durerilor, ale tihnei și spaimelor, ale speranțelor și ale dezamăgirilor celor ce au trăit pe atunci. Despre care monument să amintesc mai întîi?

Poate despre vestitul Turn, care se numește așa, deși nu este unul singur, ci o cetățuie cu mai multe turnuri. Au clădit-o la început romanii și au continuat-o mai apoi normanzii. Năvălitori, și unii și ceilalți, ei au simțit nevoia unei întărituri așezate la înălțime, de unde să domine, amenințători, orașul cucerit. Luat în stăpînire de monarhii care s-au perindat pe tronul Angliei, *Turnul Londrei* a fost reședință pentru unii dintre ei și temniță pentru alții. Aici a fost în-

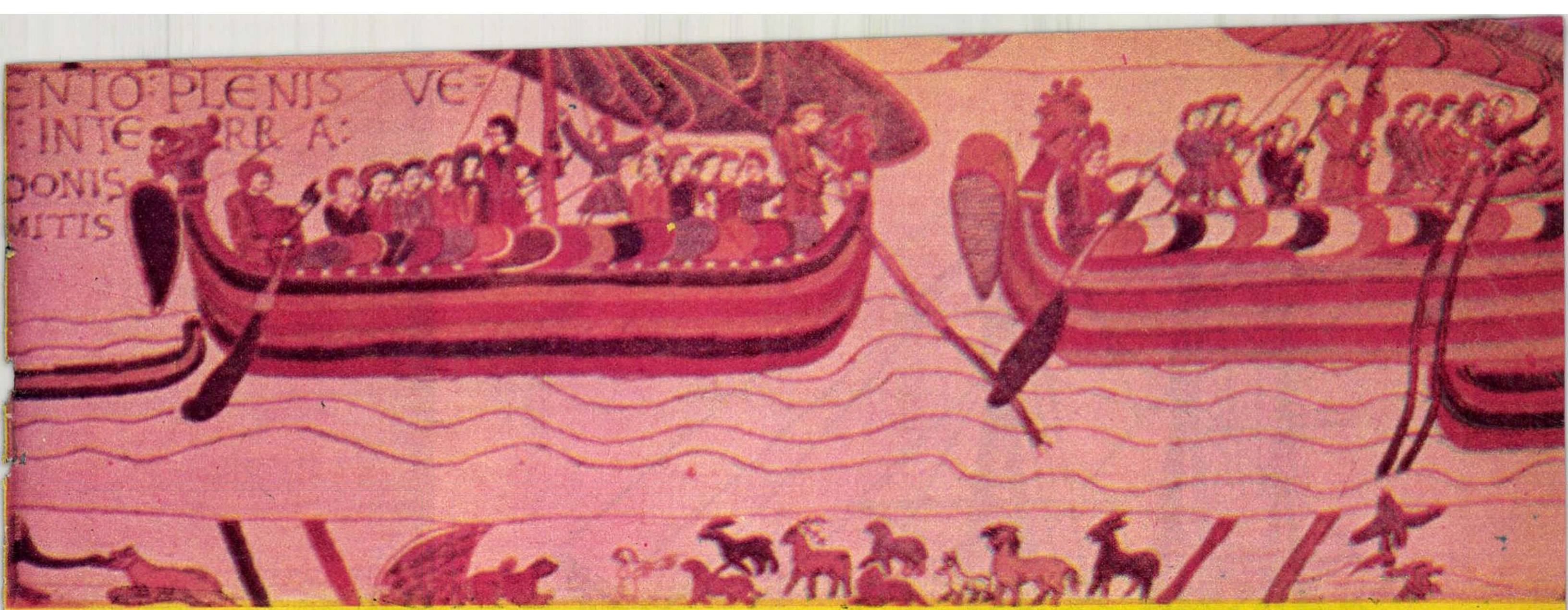

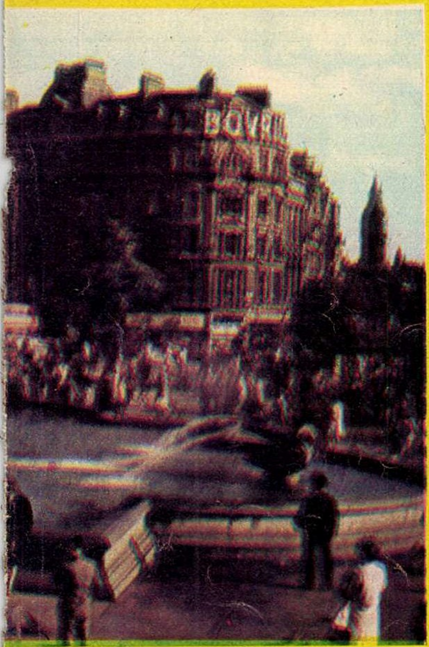

chisă, înainte de a i se tăia capul, nefericita Lady Jane, care a domnit o singură zi. Tot aici și-au petrecut ultimele luni de viață cei doi nepoți ai lui Richard al III-lea, uciși din porunca lui, dar deveniți apoi nemuritori prin geniul lui Shakespeare, care le-a cîntat trista soartă. Aici a zăcut vreme de treisprezece ani și exploratorul Walter Raleigh, descoperitor al unor necunoscute tărîmuri ale Americii, căruia Elizabeta I i-a plătit cu regeasca monedă a nerecunoștinței serviciile aduse de el.

Astăzi, Turnul Londrei nu mai include cernitele făpturi ale prizonierilor, ci strălucitoarele figuri geometrice ale giuvaerurilor. Aici se află acum depozitate bijuteriile familiei regale, pe care vizitatorul le admiră sub un acoperămînt de cristal atît de gros și de rezistent, încît nici gloanțele nu îl pot străpunge. Montate în coroane, diademe sau sceptre, înconjurate de aur sau platină, șlefuite cu nesfîrșită migală, sclipesc în lumina puternică a reflectoarelor diamante de mărimea unui pumn de copil și rubine cît rodiile, topaze de un galben palid, safire cum e marea și perle ca niște stropi enormi și solizi de lapte. Venite din toate colțurile lumii, smulse din adîncul pămînturilor africane, aduse din întinsul pustiurilor Asiei sau găsite sub apa rîurilor din cele două Americi, comorile acestea neprețuite sînt martori muți, dar grăitori ai bogățiilor fără seamăn ale pămîntului și ai hărniciei pline de rod a oamenilor.

Dar hărnicia o întîlnești pretutindeni în Londra. O întîlnești, de pildă, în uriașul ei port, prin care vin sau pleacă, în fiecare an, peste 80 milioane de tone de mărfuri. În dreptul cheiurilor sale, care se întind pe o lungime de peste 50 de kilometri, sînt ancorate sute de vase cu pavilioane ale mai tuturor țărilor de pe glob. Prin estuarul Tamisei, ele pătrund în plin oraș, după ce podurile metalice și articulate s-au despicat în două pentru a le face loc. Pîntecoasele cargoboturi se opresc în partea numită Tilbury, unde macaralele și elevatoarele automate le încarcă sau le descarcă. Cereale aurii și automobile de toate culorile, fragede fructe zemoase și plăci grele de ciment, suluri groase de hîrtie și țevi încă și mai groase de fontă, elemente electronice cît gămălia de ac și strunguri carusel cît un bloc de patru etaje urcă pe vas sau coboară pe țărm, începînd sau sfîrșind o lungă călătorie pe mări și oceane.

Unii în salopete albastre, alții în halate de culoarea cafelei cu lapte, docherii forfotesc neobosiți, mînuind cu uimitoare repeziciune pîrghiile macaralelor sau pîlniile elevatoarelor. Privindu-i, îți tresare mereu inima de teamă să nu fie striviți sub o ladă care se leagănă la capătul unui lanț, să nu lunece în apă de pe scîndura umedă a punților înguste pe care circulă, să nu se rostogolească de la amețitoarea înălțime a cablurilor aeriene pe care se cațără. Munca lor grea cere încordare de fiecare clipă, dar ei o fac fără încruntare.

La Londra mai întîlnești hărnicia în nenumăratele întreprinderi industriale, unde lucrează o armată de peste 1 800 000 de muncitori. O întîlnești pe schelele de montaj ale panourilor prefabricate, din care se înaltă clădiri de cîte 50—60 de etaje. O întîlnești și în școlile Capitalei.

În Anglia dăinuie încă rămășițele unui stravechi sistem care împarte școlile elementare și liceele în două categorii: unele la îndemîna «oamenilor de rînd», și altele, cărora li se spun *publice*, dar care sînt de fapt rezervate copiilor de nobili și de milionari. Pînă nu de mult, pentru a fi «cineva», trebuia neapărat să fi trecut printr-o școală publică. În ultima vreme, însă, lucrurile au început să se schimbe și în această privință, dovedindu-se că la școlile «pentru gloată» — cum erau ele poreclite odinioară cu dispreț — se învață mai mult, mai bine și mai serios decît la cele aristocratice, a căror faimă este pe ducă.

Am avut prilejul să vizitez o școală de băieți, recent construită, într-un cartier muncitoresc, din partea de răsărit a Londrei. În prima clipă, m-au izbit cîteva aspecte neobișnuite: vitrina încă goală, unde urmează să fie expuse trofeele dobîndite de echipa de fotbal a elevilor, care nu au jucat încă nici un meci; un lung pergament afișat la intrare, pe care sînt caligrafiate regulile de admitere în clubul elevilor; șepcile atîrnate în cuiere, de o formă țuguiată, asemenea unor jumătăți de ouă și cu cîte un bumb în vîrf; obligativitatea ca din fularele și cravatele băieților să nu lipsească cele două culori caracteristice școlii.

Dar cel mai mult mi-au plăcut băieții înșiși — atenți, concentrați și tăcuți la lecții, zburdalnici și asurzitor de gălăgioși în recreații. Adică, leit băieții noștri...

CELEBRA CATEDRALĂ LONDONEZĂ WESTMINSTER ABBEY SE NUMĂRĂ PRINTRE CELE MAI VECHI MONUMENTE ARHITECTONICE ALE ORAȘULUI

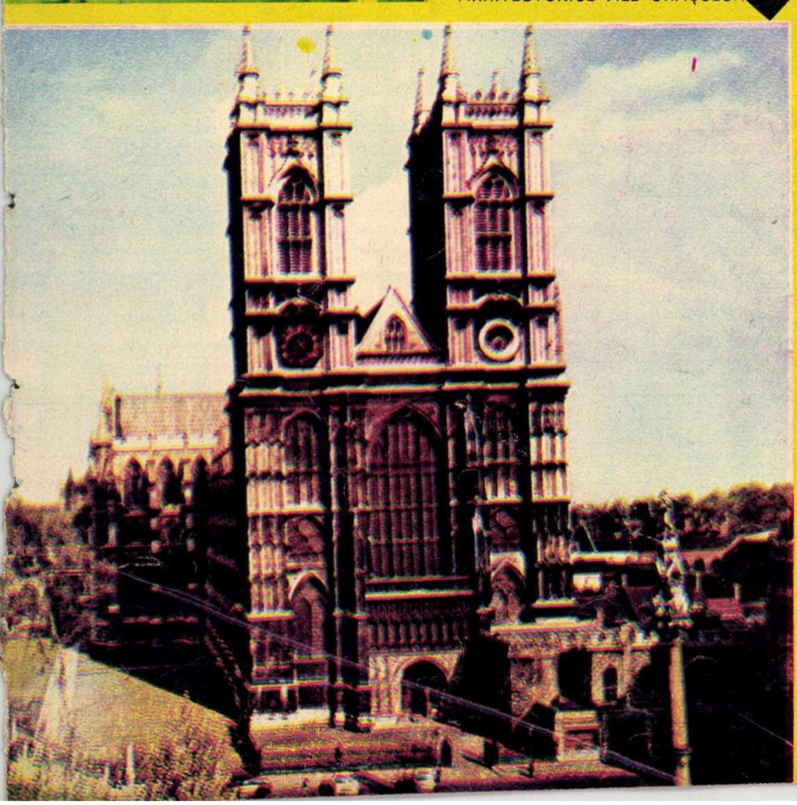

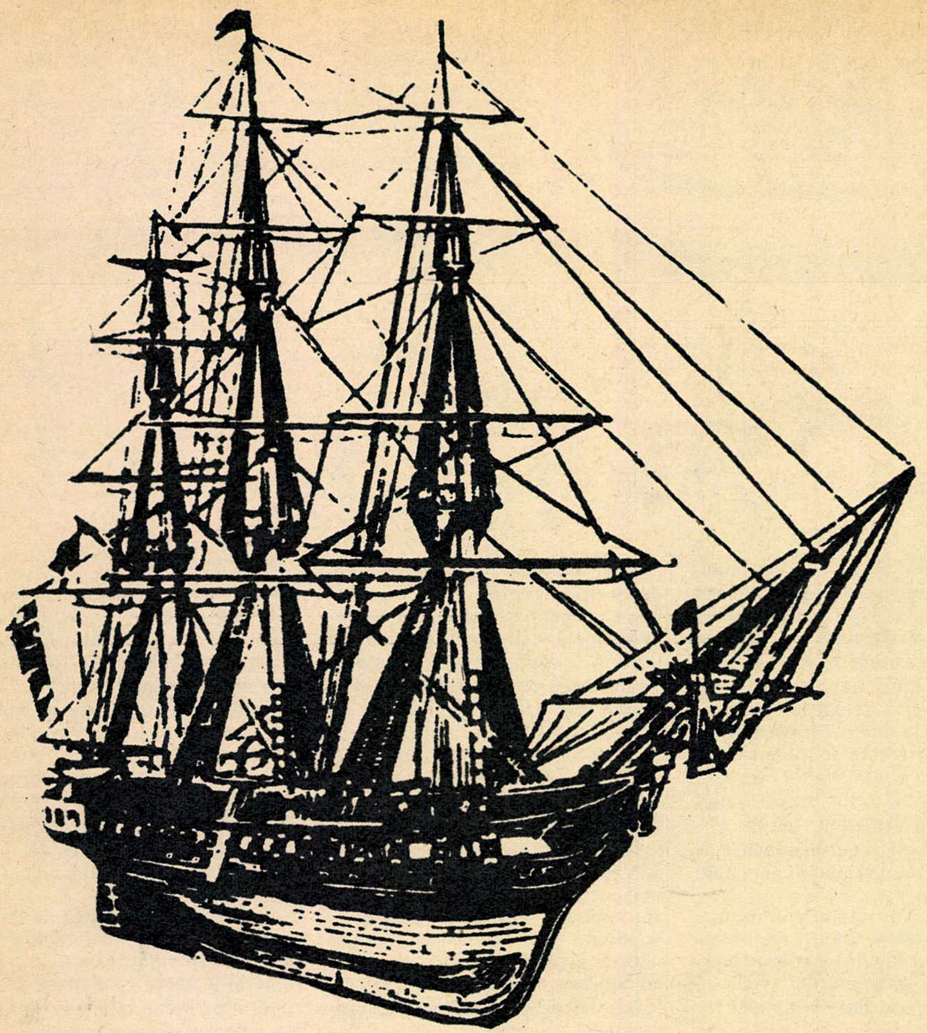

RĂSFOIND CATALOGUL COMORILOR

Comoara piratului

de DUMITRU TODERICIU

Dacă printre comori este una care bate recordurile în ceea ce privește aventurile informației rămase despre ascunderea ei — aceasta e celebra «comoară a spînzuratului», tezaurul piratului *Olivier Le Vasseur*, zis la Buse (de la archebuza cu care trăgea la țintă în bieții lui prizonieri); un om căruia îngroziții locuitori ai insulelor din Oceanul Indian i se adresau cu calificativul: «Răutatea-voastră...»

Povestea comorii lui la Buse începe cu sfîrșitul lui.

Erau orele 11 din dimineața zilei de 7 iulie 1730. Pe plaja de acostare din mica insulă Bourbon, azi insula Réunion, se înălța o spînzurătoare. Mulțimea de gură-cască se dădu la o parte ca să facă loc sumbrului convoi. Patru toboșari, un pluton de pușcași marini, guvernatorul local, un locotenent, preotul și, înalt, chipeș în cămașa cu gulerul larg răsfrînt, cu pletele negre fluturate de vînt și trăsăturile energice arse de soarele fierbinte al tropicelor, Olivier la Buse. Cîteva clipe mai tîrziu, călăul îi puse ștreangul. Plătea pentru fărădelegile înfăptuite într-o fabuloasă viață de pirat. Dar înainte ca să-i fie tras scăunelul de sub picioare, ticălosul, care fusese dezlegat, scoase din sîn o bucată de pergament pe care o ținuse ascunsă pînă atunci și, azvîrlind-o în mulțime, strigă cu o voce puternică:

— Comorile mele, pentru cine va pricepe!

Revenindu-și din stupoare, oamenii legii își duseră lugubra sarcină pînă la capăt. Cîțiva soldați căutară printre oameni mesajul secret al spînzuratului. Inutil. Dispăruse.

Începînd de atunci, au fost pregătite zeci de corăbii și de expediții care și-au propus, de-a lungul a aproape 200 de ani, să găsească comoara. Ele se bazau pe descifrarea unei întregi armate de pergamente cu rebusuri dintre cele mai stranii, despre fiecare afirmîndu-se că ar fi adevărata piesă azvîrlită de la Buse în mulțime, în dimineața în care își luase pedeapsa. După cum era și firesc, toate căutările au fost zadarnice. S-au îmbogățit doar cei care vînduseră pergamentele misterioase (fabricate de fapt de ei înșiși!). O oarecare lumină a început să se facă abia în vara anului 1923.

Evenimentul s-a petrecut în mica insulă Mahé, din grupul Seichellelor. Eroină, bătrîna și simpatica doamnă Savy, scoasă din anonimat de o serie de tulburătoare întîmplări. Femeia era proprietara unui teren așezat tocmai la țărmul mării. Într-o zi, pe cînd culegea de pe plajă scoici comestibile, atenția bătrînei fu atrasă de niște stînci care se aflau în fundul sălbaticei ei grădini, aproape de limita valurilor și a căror față, veșnic înecată în alge, licheni și vegetație marină acumulată de valurile înalte, fusese spălată de furtuna din ajun. Ia te uită! Inscripții? Nu, desene. O urnă, o inimă, un inel, altă inimă, un pumnal, un scaun, alt inel și așa mai departe, rînduri, rînduri... Printre ele, un ochi mare, deschis și o siluetă de femeie păreau mai vechi decît restul imaginilor adînc și cu răbdare săpate în piatra dură a rocii. Femeia chibzui cît chibzui, apoi alergă în grabă la un nepot al ei, om în toată firea, care se și înființă a doua zi cu o cazma și o lopată. Nu putea fi vorba decît de ceva ascuns sub stînci, pe undeva. Presupunerile li se adeveriră cînd, după patru ceasuri de efort, două sicrie, pe jumătate putrezite, apărură la lumina zilei. Unul dintre corpurile îngropate aici de cine știe cîte zeci de ani, era mai bine păstrat. În urechea pe jumătate uscată, lucea un cercel de aur. Cadavrul unui pirat, așadar! De la inscripție la pirați fu un pas, de la pirați la comoară — al doilea! Dar în timp ce pirații fuseseră descoperiți, comoara refuză să iasă la iveală chiar și atunci cînd bătrîna Savy, spre teama și regretul ei, trebui să angajeze săpători din sat pentru a-i ajuta nepotul. Vestea însă se răspîndise și, datorită ei, în povestea cu comoara doamnei Savy apăru un al treilea personaj important, un notar din capitala insulei. Acesta se prezentă cu ceremonialul cuvenit și, luînd-o deoparte pe bătrînă, îi declară cu un aer misterios:

— Am în biroul meu mai multe documente autentice care vorbesc despre un tezaur îngropat într-una dintre insulele acestui ocean. Socotesc că el nu poate fi găsit decît dacă se vor confrunta datele din pergamentele mele cu cele de pe stîncile dumitale. Eu am jumătate din informație, dumneata restul. Destinul a vrut ca tezaurul să ne aparțină nouă, cu condiția să ne înțelegem...

Femeia, amăgită de strălucirea perspectivelor viitoare, nu văzu în fața ochilor decît perle și bijuterii, galbeni și diamante, așa că se grăbi să accepte condițiile cam exagerate ale notarului și căutarea începu...

Bineînțeles că abia atunci, apăru prima dintre marile probleme: citirea actelor de la notar. Primul dintre ele era o criptogramă, care nu putea fi descifrată decît cu ajutorul faimoaselor «clavicule ale lui Solomon» (formule aflate într-o operă medievală de magie și alchimie a unui autor anonim, din secolul al XIV-lea și după ale cărei desene părea că se inspirase autorul rebusului înscris pe pergament). Se mai aflau apoi două scrisori autografe ale lui Levasseur, un testament anonim și alte cîteva hîrtii cu inscripții, la fel de ciudate. Pe alocuri însă, cuvîntul «comoară» apărea scris limpede și necifrat, ca pentru a face în ciudă celor care nu izbuteau să citească restul.

Așa se făcu, că în problemă intră și un al patrulea, un specialist în descifrarea criptogramelor și a inscripțiilor cifrate, care trebuie să fie plătit pentru munca lui, în afară de procentul cuvenit din comoară... Specialistul ceru însă, mai întîi, un răgaz de cîteva luni ca să studieze viața lui la Buse.

Plecînd în Europa, cercetînd arhive, consultînd fel de fel de publicații vechi, omul acesta izbuti să afle unele lucruri. În primul rînd, el reuși să reconstituie cît de cît biografia lui la Buse. Născut la Calais, se pare în anul 1698, acesta fusese la început marinar. În anul 1721 el se asocie cu piratul englez Taylor. Prima lor acțiune fu capturarea fregatei portugheze cu trei punți și 72 de tunuri «Fecioara-de-la-Capul-Bunei-Speranțe», în largul portului Saint-Denis, din Insula Réunion. La bord se afla însuși contele Ericeire, vice-regele Indiilor Portugheze. Prada fu enormă. Fiecare dintre pirați primi 42 de diamante destul de valoroase. Unul singur, care în locul celor 42, primise doar o piatră (aceasta cîntărea însă cît cele 42 la un loc, avînd așadar un preț extraordinar) se declară nemulțumit și pentru ca împărțeala să fie dreaptă își sparse diamantul în 42 de bucăți!

Cel mai important rezultat al acestei tîlhării fu însă faptul că vasul portughez deveni, sub numele schimbat de «Victoriosul», corabia de spaimă și de faimă rea a lui la Buse. Urmară alte acțiuni de piraterie. Curînd însă celebrul amiral Dugay-Trouin pătrunse cu flota franceză de război în Oceanul Indian, în scopul de a-l curăți de pirați. «Victoriosul» se refugie în insula Madagascar și aici la Buse își lichidă echipajul, după ce își îngropase tezaurul undeva, «într-o insulă» din cele 6, pe care le numește într-o scrisoare a sa (aflată la notar) și dintre care face parte și insula bătrînei Savy. Arestat prin surprindere, în anul 1729, este judecat și executat....

Ajuns aici cu povestea sa, specialistul descoperi nu fără mirare faptul că comoara lui la Buse, fusese găsită, scoasă de la locul ei și reîngropată, se pare, tot acolo, împreună cu o alta, cel puțin la fel de fantastică, de către alt pirat, Butin Nageon de l'Estang, care îi scrie în acest sens fratelui său o scrisoare. Peste aceasta au dat mai mulți cercetători, fără ca vreunul să o fi luat în serios. Trebuie spus că există cunoscători în materie, care nu cred în înfrățirea celor două tezaure. Oricum ar fi, în cele din urmă s-a ajuns și la descifrarea pergamentului aflat în mîinile notarului și care conținea semne din același alfabet secret cu care lucrase și Nageon. Iată ce citiră cei patru:

«Aici am pus averea. Priviți copacul. La șase degete în interior se află ghiuleaua. De la ghiulea pașii să meargă drept spre nord-vest. La 16 pași e piatra mică. Sapă. Aici intri la comoară. Fă treizeci de pași spre sud-vest. Ai dat de placa de bronz? Citește-o...»

Au căutat (doi ani!). Au săpat (două zile!). Au găsit și ghiuleaua și au ajuns și la placa de bronz. Nu era prea mare și era acoperită de o criptogramă realizată cu un alt sistem de semne. S-au înțeles să o trimită în Europa, altor specialiști, la descifrat. De astădată, omul nostru se dădu bătut. Așa se și făcu. Pe drum însă vasul poștal naufragie...

Între timp, alte inscripții de același fel fură găsite în alte insule din apropiere. Iar bătrîna Savy muri de inimă rea, cînd află că peste drum numai, în grădina unui vecin, rîndașul dăduse peste o piatră, pe care o inscripție gravată cu litere chineze (care fu imediat tradusă), glăsuia:

«13 800 de uncii de aur și de argint
Aici se află o dansatoare.
Găsitorule, te las să ghicești
Fără să-ți cer răsplată!»

Acum, tezaurul lui la Buse figurează în arhiva clubului internațional al căutătorilor de comori de la Paris, așteptînd cuminte pe fișa lui, să fie pus pe ordinea de zi a unei expediții. Deși, poate despre nici una dintre comorile piraților nu s-a scris atîta, tezaurul vestitului la Buse, ca și de altfel celelalte aproape 200 de comori ale piraților îngropate prin insulele Oceanului Indian, nu prea-i tentează pe cercetătorii moderni și aceasta din pricina șaradelor de nesoluționat care leagă destinele lor.

HARALAMB ZINCĂ

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

ROMAN FOILETON

XV - TREI REPERE, TREI ATACURI

După îndelungi meditaţii, după zeci de pipe fumate fără contenire, mi-am determinat cîteva repere. Iată-le aşa cum mi le-am notat:

1) Trebuie să-l găsesc pe Dumitru sau Ilie Câşu, fratele lui Constantin Câşu, comandantul escadrilei de la Mamaia: omul pe care Puiu Tudoran l-a luat la bord şi l-a transportat la Otopeni.

2) Dacă «omul invizibil» îmi mai trimite vreun semn de «vizibilitate» îi voi întinde o capcană. Sau, cine ştie, poate că ar fi mai bine să ştie că am abandonat cazul, iar eu să încerc să ajung la ţintă cu paşi de pisică.

3) Eugen Galbă mi-a indicat locul unde au fost găsite rămăşiţele avionului lui Puiu Tudoran: judeţul Turda, la vreo 5 kilometri de comuna R... O anchetă pe acele meleaguri n-ar fi lipsită de interes.

Frumoase repere, nu-i aşa? O, ce încîntat eram de ele! Unde mai pui că trebuia să le atac şi, bineînţeles, să le ating fără încuviinţarea lui Sorin Tudoran. Treabă de loc simplă, căci de-acum înainte aş fi putut oricînd să fiu adus în faţa justiţiei şi acuzat că îmi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Şi n-ar fi fost de loc onorabil pentru mine dacă, în acelaşi timp, n-aş fi izbutit să demonstrez ceva.

În legătură cu reperul nr. 1, i-am telefonat din nou lui Florin Racoviceanu. Fostul camarad al lui Puiu Tudoran mi-a explicat cu multă amabilitate cum că, pe neaşteptate, primise din partea văduvei lui Tudoran un telefon şi care, printre altele, a vrut să ştie dacă trecusem pe la dînsul. «La răspunsul meu afirmativ, a continuat Florin Racoviceanu alegîndu-şi cu grijă nu numai cuvintele, ci şi tonul, doamna Tudoran m-a rugat să nu vă mai acord nici un sprijin, căci nu şi-a dat consimţămîntul să se întreprindă vreo anchetă. Mi-a spus că, în acest sens, a vorbit şi cu dumneavoastră cerîndu-vă să sistaţi orice acţiune».

Am rămas perplex. Din mai multe motive: nu-mi aminteam să fi comunicat cuiva că aş fi depistat domiciliul interlocutorului meu. Iar dacă ar fi fost să dau crezare, şi dădeam crezare scrisorii lui Sorin Tudoran, acesta cît şi mama sa nu cunoşteau unde locuieşte Racoviceanu şi, nici dacă acesta mai era în viaţă.

«Din pricina asta, am socotit că nu mai era cazul să vă caut aşa cum vă promisesem» — a conchis amabilul Racoviceanu. Revenindu-mi din uluire, am făcut următoarea observaţie: «Pînă mai ieri nu ştia măcar dacă mai trăiţi... N-aţi întrebat-o de unde şi-a procurat numărul dumneavoastră de telefon?». «Nu. Amănuntul ăsta n-a trecut fără a-l fi sesizat, dar mi-am zis că trebuie să-l fi aflat de la dumneavoastră...». «Unde aţi fost chemat, acasă sau la birou?» «Acasă». «Cînd?» «Ieri seara». Am mormăit ceva care ar fi putut să însemne orice numai nu «Vă mulţumesc»... Mă pomenisem într-o nouă situaţie penibilă şi, fără voia mea, îl pusesem şi pe Florin Racoviceanu într-o situaţie nu mai puţin penibilă. Aş fi curmat convorbirea dacă interlocutorul nu m-ar fi întrebat: «Deci e adevărat că aţi fost rugat să nu vă mai ocupaţi de biografia lui Tudoran?» «Da... Aţi dat cumva de adresa lui Câşu?» «Trăieşte... Locuieşte tot la Ploieşti... vă rog însă să nu vă supăraţi, dar adresa nu pot să v-o comunic... I-am dat văduvei lui Tudoran cuvîntul de onoare...»

Nici nu mai era nevoie. Îmi erau de ajuns cele cinci cuvinte: «Trăieşte. Locuieşte tot la Ploieşti».

Înainte de a pune receptorul în furcă, i-am mai pus o întrebare, ultima: «Doamna Tudoran s-a interesat şi de conţinutul discuţiei noastre?» «Desigur. I-am şi spus că v-am rămas dator cu adresa lui Câşu».

Nu avea nici un rost să mai continui. I-am mulţumit, de astă dată cu o dicţie mai clară decît înainte şi am închis telefonul.

«Tîmpită situaţie, îmi tot vorbeam plimbîndu-mă nervos prin încăpere. Pînă mai ieri, văduva lui Tudoran nu cunoştea adresa lui Racoviceanu şi, dintr-o dată, a descoperit-o. Evident, cineva a informat-o asupra investigaţiilor mele. Cineva care m-a urmărit... care, prin mine, a ajuns să afle adresa şi locul de muncă al lui Racoviceanu. Acesta nu putea să fie decît «omul invizibil». El şi nimeni altul. Datorită lui, familia Tudoran intrase în alarmă. Sorin îmi telefonase mie, iar mama sa, lui Racoviceanu. Aşadar, familia fostului pilot dat «dispărut fără urmă» se alarmase într-un moment cînd, de fapt, ar fi trebuit să mă ajute...»

Gîndul că, în tot acest răstimp, am fost urmărit, şi încă pas cu pas, începuse să mă îngrijoreze în cel mai înalt grad. «Supraveghetorul din umbră» putea astfel să-mi ghicească intenţiile, să-mi torpileze planurile. Nu cumva l-a zărit şi pe Eugen Galbă trecîndu-mi pragul casei? De ce nu? În cazul acesta, «supraveghetorul» se va fi grăbit să-i raporteze doamnei Tudoran că mi-am călcat cuvîntul, iar ea va încerca de îndată să facă presiuni şi asupra lui Galbă cerîndu-i să nu-mi acorde sprijinul. Într-un tîrziu, am descoperit bucuros că situaţia

mă şi favoriza. De pildă, dacă Galbă a fost văzut, iar asupra sa se vor face într-adevăr presiuni, mi se va oferi prilejul să conchid că «supraveghetorul» meu a fost cîndva aviator, că a aparţinut Grupului 2 vînătoare, că l-a cunoscut atît pe Racoviceanu cît şi pe Galbă. Şi uite aşa, m-am pomenit iarăşi gîndindu-mă la ipoteza că «omul invizibil» — supraveghetorul meu — nu era decît una şi aceeaşi persoană cu Puiu Tudoran.

Gata însă cu atîtea meditaţii şi reflecţii. Sosise timpul să acţionez chiar destul de rapid, dacă nu voiam să pierd partida. Pentru că ziua trecuse, mi-am propus ca în dimineaţa următoare să plec la Ploieşti şi să cer sprijinul organului de miliţie orăşenesc în identificarea domiciliului profesorului Câşu... Dar socoteala de acasă nu se prea potriveşte cu cea din tîrg. În drum spre Ploieşti, am avut o pană la maşină şi în loc să sosesc în oraşul echipei «Petrolul» la ora 8, am ajuns la ora 11. Intrînd în Ploieşti şi trecînd prin faţa «Telefoanelor», m-a străfulgerat o idee. Am oprit maşina, am intrat la «Telefoane», am consultat «Cartea» şi spre marea mea bucurie, am găsit la litera «C» pe un oarecare Câşu? Ilie. Am reţinut adresa, apoi m-am repezit la un telefon public, am format numărul, iar cînd mi s-a răspuns, am întrebat «Casa profesorului Câşu» «Da!» am auzit în receptor. Am fost cam nepoliticos. Am închis brusc telefonul şi am ieşit în stradă. M-am oprit să văd dacă nu sînt urmărit. Nu, n-am observat nimic suspect în preajma mea, deşi îmi plăcea să cred că «omul invizibil» nu era străin de pana la motorul maşinii mele. Am trecut din nou la volan şi după cinci sau zece minute mă găseam pe strada unde locuia profesorul Câşu. Am oprit în dreptul numărului 31. Prin oglinda retrovizoare, am scrutat strada: era pustie. Am coborît liniştit. Poarta ce dădea în grădina casei de la nr. 31 era întredeschisă. De acolo, o «potecă de cărămizi» ducea spre cele cîteva trepte care urcau către intrarea principală a unei clădiri îmbrăcată în iederă. Am intrat, dar după cîţiva paşi, am rămas locului uluit de ceea ce se petrecea sub ochii mei... Nu ajunsesem încă la intrare, cînd uşa s-a deschis pe neaşteptate, iar din casă a ieşit ca din puşcă o femeie cu faţa răvăşită de spaimă. A trecut pe lîngă mine, fără să mă vadă. Cîteva minute am mai auzit-o alergînd de-a lungul străzii. Am vrut să mă iau după ea, m-a oprit însă locului vocea unui bărbat:

— Pe cine căutaţi?

În pragul casei se ivise un tînăr de vreo douăzeci de ani, cu o faţă pămîntie. Buzele-i tremurau nervos.

— Pe tovarăşul profesor Câşu. Aici locuieşte?

— Pe tata îl căutaţi? m-a întrebat tînărul cu o voce tremurătoare... Cine sînteţi? N-am apucat să-i răspund, căci l-am auzit spunîndu-mi: Cu tata... cu tata s-a întîmplat ceva... o mare nenorocire...

Tînărul s-a clătinat, era cît p-aci să cadă. M-am repezit să-l sprijin. În timp ce-l ajutam să-şi revină, buzele sale continuau să-mi şoptească:

— Cu tata s-a întîmplat o mare nenorocire... o mare nenorocire...

(Va urma)

UMOR UMOR

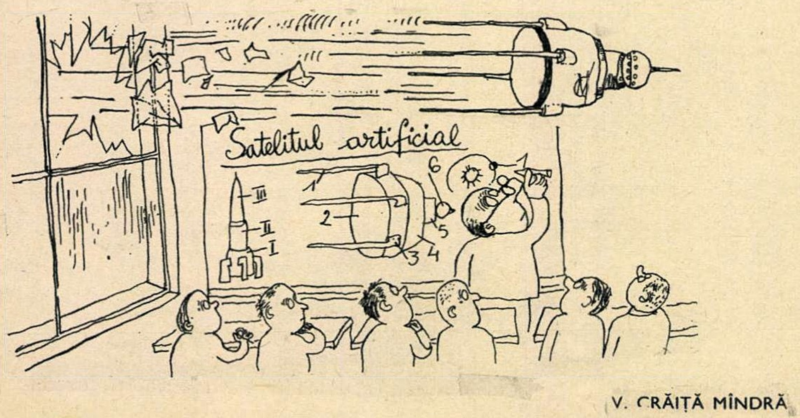

V. CRĂIŢĂ MÎNDRĂ

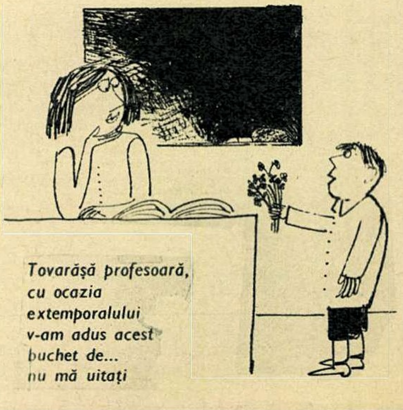

Tovarăşă profesoară, cu ocazia extemporalului v-am adus acest buchet de... nu mă uitaţi

ADRIAN LUCACI

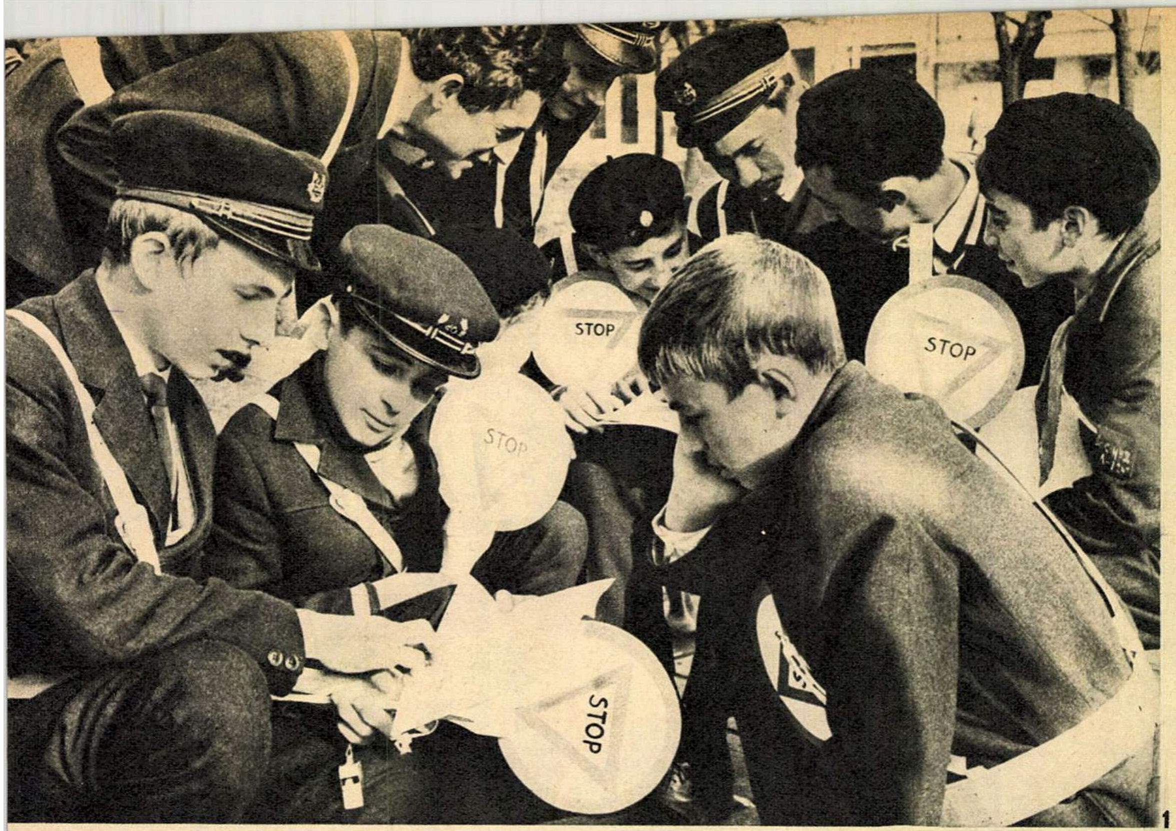

1

2

3

4

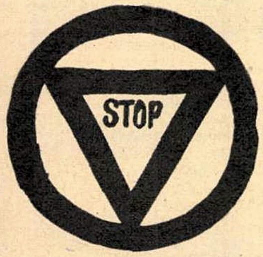

Credeți, oare, că este o glumă? Nicidecum!

Sînt, într-adevăr, patrulele de circulație cu legitimație tip, pe care le întîlnești în Alba Iulia și Sebeș. La intersecțiile periculoase și pasajele de trecere pentru pietoni, «pionieri agenți de circulație» te invită, cu amabilitate, să traversezi pe locurile marcate pentru a evita un neplăcut accident...

Atenție mărită! Cunoașterea bună a regulilor de circulație este necesară (foto 1), iar sfatul specialistului este binevenit (foto 2). Recent, orașul Alba Iulia, de unde transmitem acest fotoreportaj, a fost gazda unui concurs «Cine știe cîștigă» pe teme de circulație, faza finală pe județ (foto 3). Oare echipajul «Apulum» (prezent în concurs) va lua premiu ? Desigur! Culorile Cetății au fost apărate! (foto 4).

Fotoreportaj de ELENA FUNDULEA

AGENDA CONCURSURILOR

Important!

Îi rugăm pe elevii:
DAN PĂCURARIU — București
PETRUCZ JOZEF — Bihor
DUMITRU TOMOGEA — Siret
CONSTANTIN ZELCAȘ — Constanța,
premiați la concursul «Eu în anul 2000», să ne trimită urgent adresa exactă, în vederea expedierii premiilor obținute.

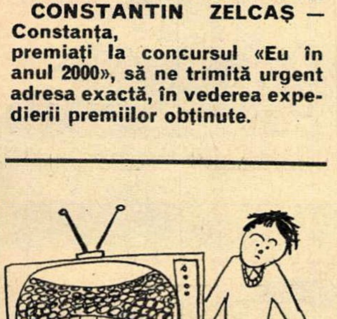

Desen de **ION LĂZĂREL**, elev

CU MICROFONUL PRINTRE COPII

Atenție, DRUM PRIMEJDIOS!

de MIHAI STOIAN

La o școală bucureșteană (nu-i dau numărul, sperînd că vinovații vor înțelege c-au făptuit un lucru extrem de rău și vor reacționa, pozitiv, în ceasul al 12-lea) a fost spart un dulap în care se aflau alfabetarele și loto-urile alfabetice ale copiilor din clasa întîi, precum și alte materiale necesare modelajului etc. Lucrurile au dispărut! Niște copii, abia trecuți peste pragul școlii, se străduiesc să învețe literele și se bucură, din toată inima, cînd scriu un «A» corect sau știu să citească «ra-ma, rama», dar se trezesc, brutal, în fața unui adevăr de viață: pe lume există nu numai oameni cinstiți. Mai dureros pentru elevii acelei clase I-, cu care am stat de vorbă, e faptul că și în lumea lor, a copiilor, nu există numai copii cinstiți.

Să spargi un dulap, în plină școală, și să furi din el materialul care-i ajută pe cei mici să învețe că 2 + 2 = 4, asta mi se pare că întrece orice limită. Făptașul (sau făptașii) n-au fost descoperiți pînă la ora la care scriu eu aceste rînduri (e de presupus c-au fost cel puțin doi, unul a spart, iar celălalt a păzit la ușă, să nu vină cineva și să-i surprindă «la lucru»). Stai și te întrebi: de ce au făcut-o? Dac-ar fi vrut să se «joace» cu un alfabetar, n-aveau decît să ia unul singur (deși fapta rămîne faptă, nu uitați: au spart un dulap și încă în incinta școlii!). Au vrut să comită o faptă rea, cu tot dinadinsul, să-și dovedească lor înșiși că-s în stare de «acte curajoase» — socotind, probabil, printr-o gravă eroare, că actele de «curaj» pe care le văd pe micul ecran sau la cinematograf, făcute de «specialiști» în mînuirea cheilor potrivite sau a daltei, se pot aplica în viața de orice zi? Confuzia e mai mult decît tristă, căci un copil poate și trebuie să înțeleagă că una e ceea ce se petrece pe peliculă (jucat de actori care, în viața de toate zilele, sînt oameni la fel de cinstiți ca toți oamenii), și alta-i ceea ce se cuvine să facem în școală, acasă, pe stradă și așa mai departe. Sau ei să fi furat (și spart) numai pentru a face rost de bani de buzunar (pentru cinematograf, pentru prăjituri)? Dacă ipoteza mea ar fi reală, înseamnă că respectivii și-au plătit fie cinematograful, fie prăjiturile, cu bani obținuți din furt, deci în fond n-au plătit în nici un fel, dimpotrivă, au mai comis o înșelăciune...

Este perfect posibil ca orice copil să înțeleagă că satisfacerea fiecărei dorințe pe care omul o are, nu se realizează decît prin munca pe care acesta o depune. Și copilul «muncește» într-un fel, activitatea sa școlară fiind, realmente, o **muncă.** Familia lui îi dă bani de buzunar, pentru... cheltuielile mărunte. S-ar putea ca nu întotdeauna acești bani să fie suficienți pentru cîte tentații se ivesc în jur. Atunci? Spargem dulapuri, deschidem uși străine, furăm? Nici vorbă! Cine își rezolvă astfel, la copilărie, dorințele, ajunge — cînd va fi mai mare — în situații extrem de triste, căci, pierzîndu-și treptat cinstea, pierde și încrederea celorlalți oameni, ba suportă pînă la urmă și pedepsele legii: închisoarea! Și iată cum, pe nesimțite, poți aluneca — mai în joacă, mai în serios — pe o pantă primejdioasă: în loc să ajungi să înveți într-o facultate, să fii inginer, medic sau mai știu eu ce, ajungi... Am vizitat colonii de delicvenți minori, ca să știu că mulți așa au început: cu un dulap spart, cu cotrobăitul prin buzunarele tatălui dacă nu ale străinilor. Atenție!

3 Bolidul misterios

SCENARIU: **E. HADAI**
DESENE: **I. DONCA**

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: NAVA SPAŢIALĂ SELENA DESCINDE PE LUNĂ, UNDE COSMONAUŢII OBSERVĂ APARIŢIA ÎN SPAŢIU A UNUI OBIECT SFERIC CARE EMITE CURIOASE RADIOSEMNALE. ÎN ZONA SUBORBITALĂ A SFEREI SÎNT DESCOPERITE CENTRE ENERGETICE, CREAŢII ALE UNOR FIINŢE RAŢIONALE EXTRATERESTRE. ÎN TUNELUL SĂPAT ÎN PERETELE CRATERULUI ALPETRAGIUS SE GĂSEŞTE O ÎNCĂPERE PREVĂZUTĂ CU BĂNCUŢE FOARTE SCUNDE ŞI NIŞTE INSCRIPŢII HIEROGLIFICE PE PEREŢI. ÎN JURUL CENTRELOR ENERGETICE, FIINŢELE RESPECTIVE DISLOCASERĂ PESTE TREI MILIOANE TONE DE MINEREU.

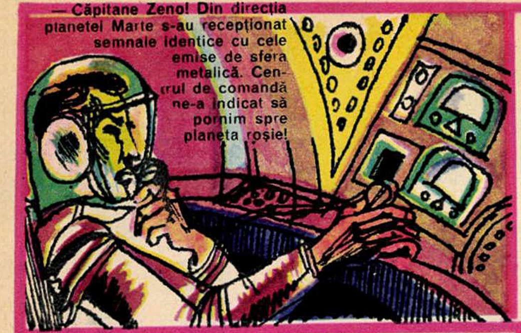
— Căpitane Zeno! Din direcţia planetei Marte s-au recepţionat semnale identice cu cele emise de sfera metalică. Centrul de comandă ne-a indicat să pornim spre planeta roşie!

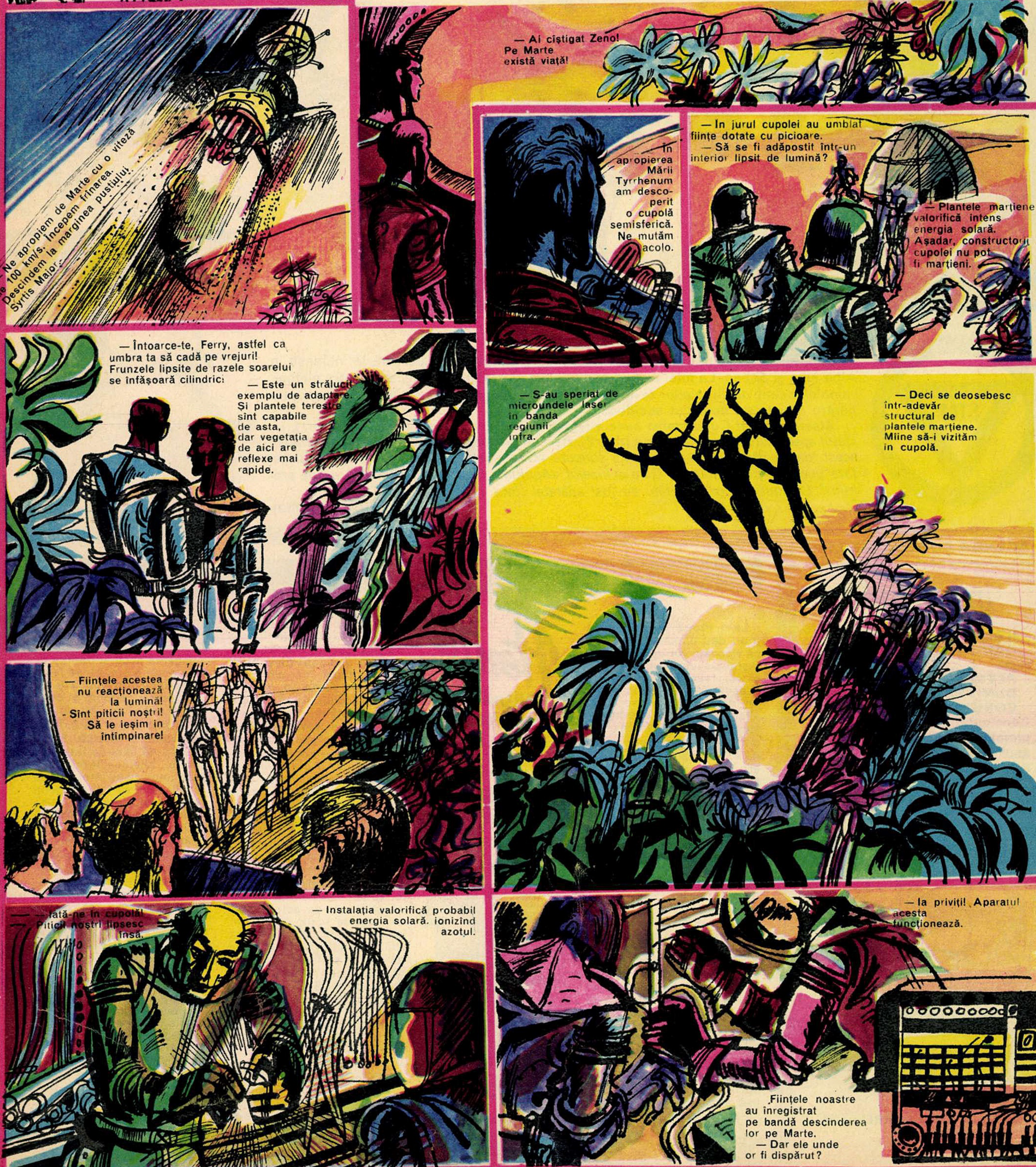
— Ne apropiem de Marte cu o viteză de 100 km/s. Începem frînarea. Descindem la marginea pustiului Syrtis Major.
— Ai cîştigat Zeno! Pe Marte există viaţă!
În apropierea Mării Tyrrhenum am descoperit o cupolă semisferică. Ne mutăm acolo.
— În jurul cupolei au umblat fiinţe dotate cu picioare.
— Să se fi adăpostit într-un interior lipsit de lumină?
— Plantele marţiene valorifică intens energia solară. Aşadar, constructorii cupolei nu pot fi marţieni.
— Întoarce-te, Ferry, astfel ca umbra ta să cadă pe vrejuri! Frunzele lipsite de razele soarelui se înfăşoară cilindric!
— Este un strălucit exemplu de adaptare. Şi plantele terestre sînt capabile de asta, dar vegetaţia de aici are reflexe mai rapide.
— S-au speriat de microundele laser în banda regiunii infra.
— Deci se deosebesc într-adevăr structural de plantele marţiene. Mîine să-i vizităm în cupolă.
— Fiinţele acestea nu reacţionează la lumină!
- Sînt piticii noştri! Să le ieşim în întîmpinare!
— Iată-ne în cupolă! Piticii noştri lipsesc însă.
— Instalaţia valorifică probabil energia solară. ionizînd azotul.
— Ia priviţi! Aparatul acesta funcţionează.
Fiinţele noastre au înregistrat pe bandă descinderea lor pe Marte.
— Dar ele unde or fi dispărut?

(Va urma)

START

Palestra din Botuș

Dacă priviți fotografia făcînd abstracție de fundal, ați putea crede că ea a fost făcută într-o sală de sport sau, dacă nu, măcar pe o mare bază sportivă aparținînd cel puțin unui club. Adevărul e însă altul. Pelicula aparatului mînuit de fotograful amator a surprins acest aspect în curtea Școlii generale din satul Botuș din județul Suceava.

Elevii de aici, convinși de avantajele practicării sistematice a diverselor discipline sportive, au construit, într-un an de zile, cu forțele lor și din resurse locale, un stadion. E adevărat, stadionul lor n-are 80 000 de locuri ca «23 August», nici reflectoare (pentru nocturne) ca «Republicii», nici tartan, nici gazon. Dispune, în schimb, de un teren de handbal (care la nevoie poate fi folosit și pentru volei și fotbal), de un portic de gimnastică, de o pistă de alergare și o groapă pentru sărituri, de tabelă de marcaj și chiar de tribune. Nu-i prea mult, dar nici prea puțin. E tocmai atît și așa cum trebuie. Cum ar trebui să fie (că se poate, palestra din Botuș ne-o dovedește) pe lîngă fiecare școală, fie că se află într-un oraș ori într-un cătun oarecare.

40 de piloți de curse la Arad

Cifra e exactă (și trebuie să spunem că reprezintă o performanță). Pentru a o afla, n-a fost nevoie de investigații. Dumnealor s-au prezentat singuri, într-una din duminicile trecute, în fața unei numeroase asistențe (aproximativ 4 000 de arădeni de toate vîrstele). La volanele bolizilor dezlănțuiți, ei au evoluat, contra cronometru, de-a lungul unui traseu destul de dificil, oferind spectatorilor, timp de cîteva ore, autentice momente de suspens și încîntare, din belșug răsplătite cu aplauze.

La urmă, celor 10 cîștigători ai probelor (nu ne lasă inima să nu-i amintim aici: Viorel Ignea, Călin Ciuraș, Ovidiu Evi, Teodor Ardeleanu, Dorel Avram, Marius Constantinescu, Ioan Kerekeș, Eugenia Părău și Magdalena Schmidt), le-au fost oferite premii, diplome, flori și ciocolată. Da, da, cio-co-la-tă! De ce vă mirați? A, am uitat să vă spunem că, de fapt, cei 40 de temerari ași ai volanului din Arad sînt, ca și voi, la vîrsta cînd se dau în vînt după ciocolată...

C. DIACONU

P.S.
Dragi cititori,

Apelăm la voi rugîndu-vă să ne trimiteți la redacție cît mai multe corespondențe, pe cît posibil însoțite de fotografii, în care să ne relatați diverse aspecte din activitatea sportivă desfășurată în școlile și unitățile de pionieri din care faceți parte. Cele mai interesante vor fi publicate la rubrica «START».

CLUBUL MINITEHNICUS PRECIZEAZĂ:

ÎN ATENȚIA
PARTICIPANȚILOR
LA
CONCURSUL
„CĂLUȚUL DE FILDEȘ

NECUNOSCUTELE „Cg1-f3“, „Nb5-a4“ ș. a.

Transmiterea mutărilor într-o partidă de șah prin corespondență se face folosind două feluri de notații:

— NOTAȚIA ALGEBRICĂ. Pe tabla de șah, liniile (orizontale) sînt desemnate prin cifre, iar coloanele (verticale) prin litere.

Combinînd o literă cu o cifră, putem indica oricare cîmp de pe tabla de șah. Vom nota inițiala piesei pe care o mutăm (la pioni nu se indică), cîmpul de plecare și cel de instalare. Ca să arătăm că am mutat calul de pe cîmpul g1 pe cîmpul h3, vom scrie Cg^1—h^3. La pioni, e2—e4 arată că pionul de pe cîmpul e2 a fost mutat pe cîmpul e4. Luarea unei piese se arată cu semnul;, iar șahul cu +, rocada mică cu O—O, iar rocada mare cu O-O-O.

— NOTAȚIA CIFRICĂ (de la 11 în sus) este folosită NUMAI ÎN ȘAHUL PRIN CORESPONDENȚĂ. În diagramă se vede cum toate cîmpurile sînt numerotate, permițînd transmiterea mutării prin indicarea cîmpului de pornire și al celui de așezare al piesei. Spre exemplu, dacă vom muta calul din g1 la h3, vom scrie 7183. Rocada mică se notează cu 5171 (la alb) și 5878 (la negru), iar rocada mare 5131 (la alb) și 5838 (la negru). La această notație semnele: sau + nu mai sînt necesare. Pentru exemplificare vom scrie cîteva mutări cu ambele notații :

1.	e2-e4	e7-e5	1. 5254	5755
2.	Cg1-f3	Cb8-c6	2. 7163	2836
3.	Nf1-b5	a7-a6	3. 6125	1716
4.	Nb5-a4	Cg8-f6	4. 2514	7866
5.	C-O	Cf6 : e4	5. 5171	6654

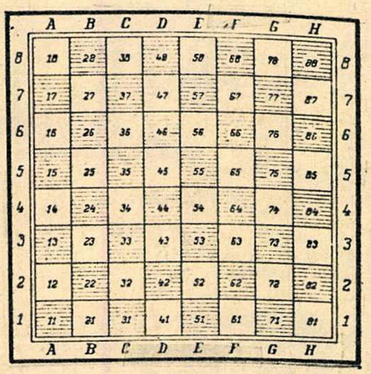

	A	B	C	D	E	F	G	H	
8	18	28	38	48	58	68	78	88	8
7	17	27	37	47	57	67	77	87	7
6	16	26	36	46	56	66	76	86	6
5	15	25	35	45	55	65	75	85	5
4	14	24	34	44	54	64	74	84	4
3	13	23	33	43	53	63	73	83	3
2	12	22	32	42	52	62	72	82	2
1	11	21	31	41	51	61	71	81	1
	A	B	C	D	E	F	G	H	

DUMITRACHE ȘI... IDEALUL SĂU ÎN SPORT

CORSARUL

VI SE DESTĂINUIE

(2)

Mă cheamă Florea Dumitrache și sînt bucureștean. Lui taică-meu, Constantin Dumitrache, toată lumea de pe șoseaua Giurgiului îi zice «Nea Costică Plăpumarul». Sînt al patrulea copil din familie. Am doi frați — Nicu și Marian — și o soră — Rodica, toți mai mari decît mine. Și tata, și mama — pe care o cheamă Paula — fac parte din categoria oamenilor cu... «gabarit mare». Bărbații din familia noastră sînt înalți, spătoși. Oameni cu... greutate, care atunci cînd se așază pe un scaun îi verifică mai întîi... rezistența. Numai eu, care aveam cel mai mult nevoie de gabarit, am ieșit așa cum... se vede. Crăp de ciudă, dar nu pot schimba nimic, și singura-mi răzbunare împotriva celor mai înalți este să sar totdeauna mai sus decît ei.

Tata, frații mei, parcă vrînd să echilibreze situația, mi-au dat mie toți nervii. Pe tata nu-l scoate nimeni și nimic din pepeni. Mama ne povestește că odată, în '44, în timpul bombardamentelor, fiind foarte obosit, dormea. Tata n-a mai fugit la adăpost cînd a sunat alarma. O bombă a căzut chiar în cartierul nostru. S-au spart toate geamurile ferestrelor. S-a rupt chiar și patul și tata a căzut cu saltea cu tot între tăblii. S-a trezit, o clipă doar, a văzut totul, apoi s-a culcat din nou. Mama l-a găsit, dormind liniștit, în mijlocul dezastrului.

M-am lungit un pic cu povestea asta, dar am făcut-o ca să vedeți cam despre ce este vorba. Frații mei seamănă leit cu tata. Numai eu am ieșit altfel. Mama îmi spune cîteodată, rîzînd, că nervii, temperamentul meu se datorează faptului că în după-amiaza lui 22 mai 1948, cînd m-am născut, era prima furtună din primăvara aceea: o furtună cu tunete și fulgere.

Anii copilăriei mi i-am petrecut acolo, pe Giurgiului, la nr. 136. Tata făcea plăpumi, ajutat de Nicu și Marian. Și primele mele amintiri sînt legate de scărmănatul lînei pentru plăpumi. Cînd ne terminam porția de lînă pe care ne-o dădea la lucru, aveam voie să plecăm la joacă. De obicei ne duceam la «Șină». «Șina» era calea ferată care duce la Giurgiu. Acolo era o poieniță, raiul nostru, al tuturor copiilor din cartier.

În poienița aceea am avut prima întîlnire cu mingea. Cam cîrpăcită, dar o minge adevărată. Făcuse rost de ea Marian, care era junior la «Aurora». Și peatunci am jucat tot între băieți mai solizi decît mine, ca și acum. Erau colegii lui Marian (el este mai mare cu 6 ani decît mine). Și poate că în vîrtejurile de la «Șină» am învățat să nu-mi fie frică de cei care sînt mai bine legați decît mine. Că dacă acum arăt așa de... neîmplinit, închipuiți-vă cum arătam pe-atunci!...

Îmi pare rău că nu am o fotografie din perioada aceea. Și cînd scriu asta, îmi vine din nou să rîd. În ultimii ani mi se fac sute de fotografii. Și, de ce n-aș spune-o, ele îmi produc o mare plăcere. Îmi place să văd, în ziarele noastre sau în cele străine, imagini în care sînt și eu. Le colecționez. Dar o să mă credeți oare dacă am să vă spun că pînă cînd nu am ajuns «vedetă» în fotbal nu m-am fotografiat decît o singură dată? Doar o singură dată, și atunci o fotografie cum se făceau la noi în cartier: «cu glastra» — mai precis cu un ghiveci de flori în brațe. Fără să știu, mă rezervam pentru acum...

(va urma)

- Îi rugăm pe participanții pînă la clasa a VIII-a (inclusiv), să nu mai trimită brevetele la redacție, ci la Consiliile județene ale organizației pionierilor. La redacție vor trimite brevete doar membrii Clubului Minitehnicus, absolvenți ai claselor a VIII-a.
- Pentru participanții la concurs, CARE NU AU IZBUTIT SĂ-ȘI PROCURE BREVETE, va apărea un nou brevet în RACHETA CUTEZĂTORILOR nr. 5 (decembrie 1969). Acest tip de brevet VA PUTEA FI TRIMIS PÎNĂ LA DATA DE 30 DECEMBRIE 1969.

••••••• Atențiune ! În numărul viitor, rezultatele Salonului automobilistic „Cutezătorii“ !

108 Biblioteca municipală Buzău 108

4

Scenariu: **DUMITRU ALMAȘ**

Desene: **PUIU MANU**

DAN BUZDUGAN

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: IN DRUM SPRE CĂLUGĂRENI, DAN BUZDUGAN ÎL APĂRĂ PE STROE BUZESCU DE SABIA VISTIERULUI DANCIU, ÎN TIMP CE LĂBUȘ ÎL AJUTĂ PE ȘTEFAN DIN TEȚCANI SĂ SCAPE DE FUNIILE ÎN CARE-L CETLUISERĂ CĂPITANUL LUCA ȘI VORNICUL MITREA. TURCII SE APROPIAU DE NEAJLOV ȘI MIHAI VODĂ NU ȘTIA ÎNCĂ NIMIC DESPRE VÎNZAREA PUSĂ LA CALE DE CĂPITANUL LUCA ȘI VORNICUL MITREA.

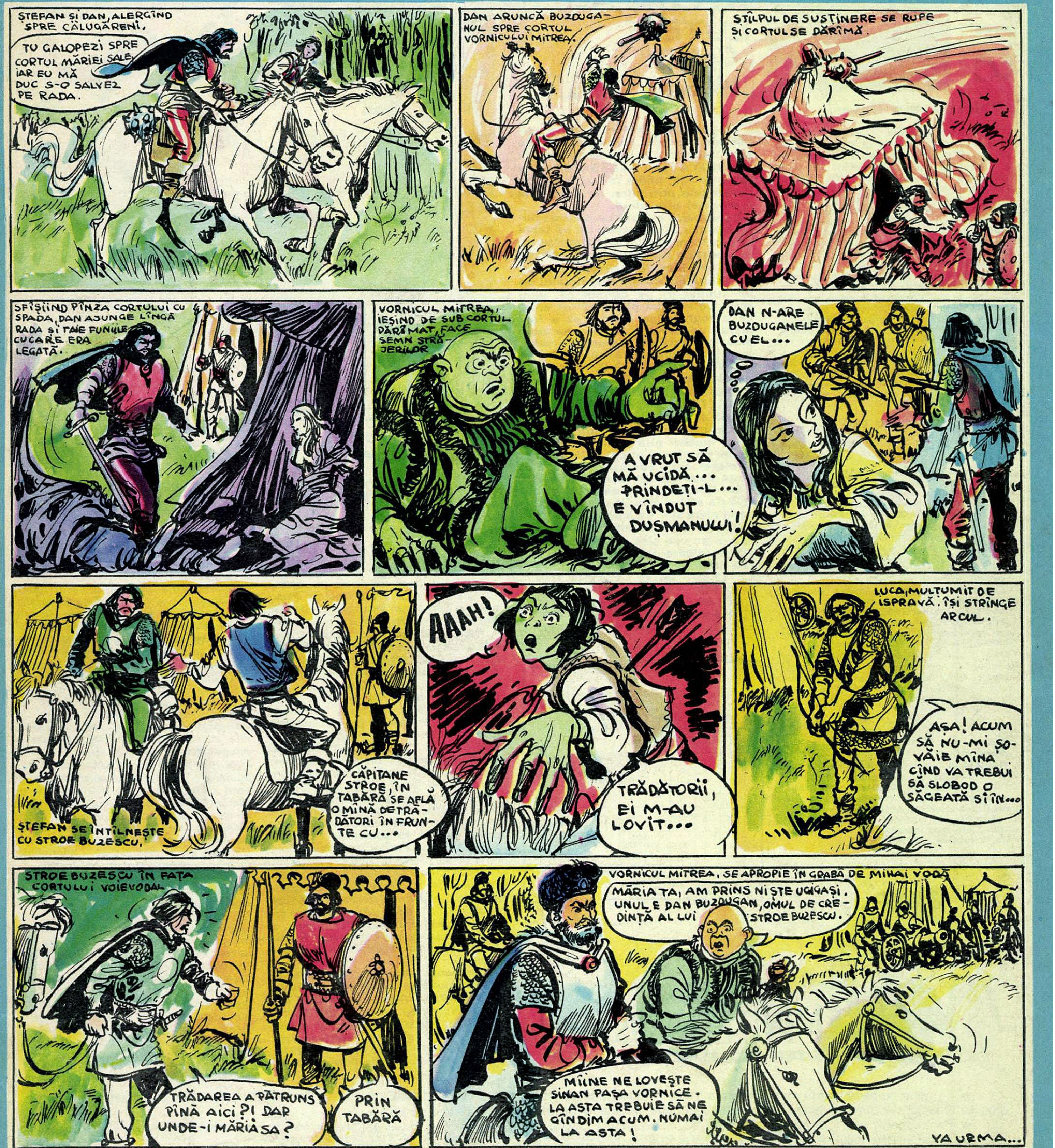
ȘTEFAN ȘI DAN, ALERGÎND SPRE CĂLUGĂRENI.
TU GALOPEZI SPRE CORTUL MĂRIEI SALE, IAR EU MĂ DUC S-O SALVEZ PE RADA.
DAN ARUNCĂ BUZDUGANUL SPRE CORTUL VORNICULUI MITREA.
STÎLPUL DE SUSȚINERE SE RUPE ȘI CORTUL SE DĂRÎMĂ.
SFÎȘIIND PÎNZA CORTULUI CU SPADA, DAN AJUNGE LÎNGĂ RADA ȘI TAIE FUNIILE CU CARE ERA LEGATĂ.
VORNICUL MITREA, IEȘIND DE SUB CORTUL DĂRÎMAT, FACE SEMN STRĂJERILOR
A VRUT SĂ MĂ UCIDĂ... PRINDEȚI-L... E VÎNDUT DUȘMANULUI!
DAN N-ARE BUZDUGANELE CU EL...
CĂPITANE STROE, ÎN TABĂRĂ SE AFLĂ O MÎNĂ DE TRĂDĂTORI ÎN FRUNTE CU...
ȘTEFAN SE ÎNTÎLNEȘTE CU STROE BUZESCU.
AAAH!
TRĂDĂTORII, EI M-AU LOVIT...
LUCA, MULȚUMIT DE ISPRAVĂ, ÎȘI STRÎNGE ARCUL.
AȘA! ACUM SĂ NU-MI ȘOVĂIE MÎNA CÎND VA TREBUI SĂ SLOBOD O SĂGEATĂ ȘI ÎN...
STROE BUZESCU ÎN FAȚA CORTULUI VOIEVODAL
TRĂDAREA A PĂTRUNS PÎNĂ AICI?! DAR UNDE-I MĂRIA SA?
PRIN TABĂRĂ
VORNICUL MITREA, SE APROPIE ÎN GRABĂ DE MIHAI VODĂ
MĂRIA TA, AM PRINS NIȘTE UCIGAȘI. UNUL E DAN BUZDUGAN, OMUL DE CREDINȚĂ AL LUI STROE BUZESCU.
MÎINE NE LOVEȘTE SINAN PAȘA VORNICE. LA ASTA TREBUIE SĂ NE GÎNDIM ACUM. NUMAI LA ASTA!
VA URMA...

Cutezătorii **49**

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr: Al. Dinu IFRIM. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ

1 LEU

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă 41033